

LES CORPORACIONS EN EL PASSAT

LA CAMPANYA DEL MÀRROC

UNA OBRA NOVA DE PERE COROMINES

No direm res que no hagi estat dit, si diem que els règims desapareguts tenen, sobre els règims actuals que compten amb una considerable durada, l'avantatge de l'oblit. La gent d'avui ha oblidat moltes misèries d'ahir i d'abans d'ahir, mentre que coneix, toca i pateix les dificultats i les tristesses d'avui. D'això ve aquella ingènua creença — individual i col·lectiva — que qualsevol temps passat fou millor.

Els defensors hodierns de l'organització corporativa, això és, d'una de les múltiples formes d'organització corporativa, oblidem o volen oblidar els defectes greus que llur sistema va mostrar durant els llargs segles en què va regir la societat humana. Les teories corporativistes són beneficien de l'oblit general respecte als temps llunyans, adhoc dels que només són relativament llunyans. Els nostres besavis i rebesavis, si ressuscitessin, no serien potser gaire entusiastes del corporativisme o neo-gremialisme.

No fa molt que le "Journal de Genève" — diari liberal conservador del tipus de "Le Temps" de París, — dedicava a aquesta qüestió un notable article: "Le retour à l'état corporatif". La fulla ginebrina feia observar la cura que els predicadors del corporativisme tenen a no mostrar-ne solament el costat avantatjós. Aquests cavallers s'aprofiten del fet que la història dels vells conflictes corporatius és avui molt poc coneguda. "Les obres de Forbonnais i de Martin Saint Léon — diu el "Journal de Genève" — no són ja damunt de totes les taules; però l'oblit no les ha sepultades fins a tal punt que no sigui possible de cridar-les en testimoniatge." Conviendria, en efecte, que aquestes i altres obres anàlogues — i també les que hom podria escriure sobre aquesta matèria utilitzant els documents dels arxius — fossin arreglades en línia de combat per a la guerra present entre el liberalisme i el corporativisme.

Una de les característiques del passat corporativisme fou la lluita freqüent entre les corporacions i dins de cada corporació. Els gremis i llur reglaments van ésser un cau de raons inacabables. L'autor de l'article recorda que, en el segle XVIII, les sumes esmerçades per les corporacions de París en despeses de justícia motivades pels plets i desacords arribaren a un milió de lliures anuals. Alguns d'aquests plets foren cèlebres. El que sostingueren els venedors de cuïro contra els sabaters va durar trenta cinc anys. Els dels comerciants de vins de París contra els Sis-Cossos va durar-ne cent cinquanta. El conflicte entre les Arts majors i les Arts menors de Florència fou terrible. Hi hagué lluites incessants i de vegades tràgiques a les principals ciutats, tant a França, com a Itàlia, com a Suïssa. La ciutat de Barcelona també podria posar el seu capítol en aquesta història.

Una obra recent d'Antony Babel, que és la història de la rellotgeria suïssa, conté notícies abundants sobre els vicis i defectes del corporativisme, que foren, per al progrés econòmic i moral de la societat, un gros desbord.

"La democràcia moderna — diu el "Journal de Genève" — basada sobre la declaració dels drets de l'home, no s'avié amb l'estat corporatiu; i els partidaris de les corporacions, que ho saben prou bé, treballen per l'adveniment d'un règim d'autoritat."

En els temps medievals pogué existir un tipus de democràcia al costat del corporativisme. En els nostres dies, cal triar entre corporativisme i democràcia.

CONVERSES FILOLÒGIQUES

Escorcollar és un mot ben viu en el parlar de Barcelona; no així el seu substantiu postverbal escorcoll. Això potser fa encara més apte escorcoll per a reemplaçar el mot registre en el sentit de perquisició. Els dos mots escorcoll i perquisició han, doncs, innecessàriament registrat en aquest sentit, que trobem en registre espanyol, però no en registre italià ni en registre francès.

En l'antic trobem nombrosos exemples de escorcoll equivalent a registre "acció i efecte de registrar". Per un escorcoll era hacer un registro. I, en el sentit de fer un escorcoll, es troba el verb escorcollar, i hi havia els escorcolladors "l'ocupació dels quals consistia a registrar i inventariar les preses que feien les naus de guerra" (E. Toda). "Tenint poder ab assistència del qual se puga entrar dins el castell e fer lo escorcoll necessari". "Null hom no gos entrar en nau o en leny o en vaxell negun per escorcollar..."

Perquisició és un mot savi que també podem usar perfectament en lloc de registre, seguint l'exemple del francès i de l'italià: faire une perquisition au domicile de quelqu'un, fare una perquisizione, ordinare una perquisizione: perquisizione trobant-se definit en els diccionaris "l'acte de perquisire, ço és, cercar amb gran diligència, frugant, rovistant, per trobar coses nascoste, armis, ecc. (ustissimament parland de la polícia), verb al qual podriem fer correspondre perquirir (de perquirere llatí, com inquirir de inquirere, adquirir de acquirere).

P. Fabra

EL CUIRASSAT "PARIS" A SIRIA

Toló, 27. — Es diu als corals marítims que el cuirassat "Paris" s'està preparant per sortir cap a les costes de Síria. Probablement el cuirassat salparà a últims d'aquesta setmana. —Radio.

LA REGIO DE BELGRAD DEVASTADA PER UN CÍCLON

Belgrad, 27. — Un cicló ha devastat tota la regió de Belgrad, causant importants danys. Una tribuna on estava havent una banda militar, s'enfonçà davant la violència de l'humor dels sobtadament, resultant nombrosos ferits.

L'aviador de la Companyia franco-romanesa d'aviació ha quedat destruït, sofrint danys importants els aparats. — Havva.

ELS RIFENYS DESPLEGUEN GRAN ACTIVITAT I AMENACEN ATACAR BENI-MESTARA

ABD-EL-KRIM HA REFORÇAT EL SEU FRONT ORIENTAL

ELS FETS D'ALHUCEMAS

El corresponent del "Bruni" a Melilla, senyor Luque, comunica els següents detalls dels combats d'Alhucemas, amb data 27:

"Ayer mañana los moros rompieron el fuego contra la isla, disparando todas las baterías que tienen emplazadas en la costa, además de ametralladoras y fusil.

Emplearon en el bombardeo cañones de 15 1/2 centímetros con granadas rompedoras. Dicese que los moros, hasta el anochecer, habían hecho más de cien disparos de cañón contra la isla.

Las bajas hasta anoche, en que fueron retiradas por un barco guardacostas de la escuadra, suman unas 32, de las cuales hoy han llegado a Melilla 10 muertos y 21 heridos, habiendo quedado allí uno gravísimo, imposible de transportar, y uno de los dos médicos herido también, que no ha querido ser evacuado.

Entre los muertos está el comandante militar de la plaza, coronel de infantería señor Monasterio, el cual estaba destinado a mandar una media brigada y no se había incorporado a su nuevo destino en espera del relevo que debía salir en el primer convoy. Anoche salió para la isla el nuevo comandante militar.

Han sido desembarcados esta mañana en Melilla los heridos y muertos en Alhucemas, siendo trasladados los primeros a los hospitales de la Cruz Roja i Doker, i el cadáver del coronel Monasterio envuelto con la bandera nacional, a este último hospital. Esta tarde se verificará el entierro como los de los demás que están en el depósito del Cementerio.

Otro de los muertos es un teniente de ingenieros que se llamaba Pineda.

Entre los heridos figuraban los dos médicos y el practicante que había en la isla, habiendo salido anoche otros dos médicos militares para cubrir las bajas y relevar al que allí está herido.

Quedan en la plaza más heridos leves y contusos que se han negado a ser evacuados; los que han llegado aquí todos son graves.

Aunque los desperfectos causados en la plaza no afectan gravemente a las obras de fortificación y defensa, en los edificios han hecho grandes destrozos las granadas.

El material de artillería que están empleando ahora los moros de Alhucemas es el que tomaron en los primeros momentos de la ofensiva en el sector del Uarga, en la zona francesa, puesto que cañones de ese calibre sólo había en el parque de Regana, que cayó en poder de los moros."

Los moros de Alhucemas tienen establecidas guardias en las baterías y trincheras de la costa y diariamente hacen el relevo de ellas al amanecer, viéndose esta operación desde la isla.

A las cuatro de la mañana del día 20 rompieron el fuego contra la plaza, disparando simultáneamente muchas piezas con granadas rompedoras, y en los primeros disparos fueron heridos los dos médicos y el practicante.

A las siete de la mañana fué alcanzado por un casco de metralla el coronel Monasterio, en la cabeza, muriendo instantáneamente.

Con intensidad siguió el bombardeo hasta las ocho de la mañana, hora en que los disparos de la plaza les habían desmontado alguna pieza y causado bajas también, y amainaron el fuego, pero disparando de vez en cuando.

Casi todos los heridos lo están en la cabeza. El practicante lo está en la mano izquierda.

Hasta ahora no hay heridos entre el elemento civil. En la isla hay pañanos, mujeres y niños."

Después afegeix aquests altres detalls:

"A la una de la tarde ha llegado, en hidro, el general Sanjurjo al amerizaje del Atalayón, siendo recibido por los generales Aldave y Fernández Ródriguez, viniendo todos a la plaza y celebrando extensa conferencia en el despacho de la Comandancia.

Dice el general que al pasar sobre Alhucemas, el aparato en que venia estuvo dando vueltas sobre el campo enemigo, haciendo éste contra el aparato un disparo de cañón y comenzando entonces la Plaza a bombardear el campo.

He aquí los nombres de algunos heridos llegados esta mañana:

Teniente médico don Antonio Romero, fractura de la pierna, grave.

Practicante don Antonio Mero, herido en la mano, grave.

Teniente de artillería don Adolfo Rodríguez, herido por caso de rompedora, grave.

El teniente médico don Evaristo Carreras, quedó herido en Alhucemas y se negó a ser evacuado.

El capitán de artillería don Joaquín Planell también quedó herido en Alhucemas.

De los heridos de tropa llegados hay dos cabos y ocho artilleros, graves.

El cadáver del teniente de ingenieros don Antonio Pineda será embalsamado para trasladarlo a la Península.

Han marchado para Alhucemas los capitanes médicos don Graciano Trivinos y don Pablo Bilbao y los dos practicantes militares don Salvador de los Reyes Heredia y don Juan Calvo Pedraza.

También a bordo del "Canalejas" y para hacerse cargo de las baterías de Alhucemas, salió el teniente de artillería señor Coll, hijo del jefe de Sanidad militar de esta plaza, don Eduardo Coll.

En el hospital de la Cruz Roja están: teniente de artillería don Luis Delgado, herido por explosión de rompedora en la región frontal derecha, sin fractura del cráneo; tiene otra herida en la raíz del muslo y varias pedradas en el brazo y antebrazo del mismo lado, menos grave.

Cabo de artillería Ramón Querol Querol, menos grave.

Soldados de artillería Ricardo Lazcano Marcial, grave; Antonio Soriano Muro, Manuel Díaz Rodríguez, Juan Borrás Muñeras y Armando Piñero Fernández, menos graves.

Francisco Guerrero Sánchez y Patricio Pérez Danil, leves."

Amb data del 22 afegeix:

"A las cinco y media de ayer se celebró el sepelio de las víctimas del bombardeo de Alhucemas.

Ante el cadáver del coronel don Angel Monasterio desfilaron en columna de honor las tropas y piquetes, y al darle sepultura se hicieron las salvas de ordenanza.

El cadáver fué depositado en uno de los nichos de las nuevas galerías construidas al lado del panteón de los héroes de la campaña.

Después fueron inhumados los cadáveres de los ocho artilleros.

El del teniente de ingenieros señor Pineda ha sido embalsamado y se espera la llegada de sus familiares que desde Barcelona han emprendido el viaje en automóvil hasta Málaga y llevarán el cadáver para darle sepultura en esa capital.

Ayer tarde, en el hospital Doker, falleció uno de los artilleros heridos graves en Alhucemas.

Dicen los heridos y recaderos de Alhucemas, llegados en el "Canalejas", que los moros disparaban con muchas ametralladoras y que los proyectiles de cañón eran bien regulados de espoleta y que sólo tres no explotaron.

Los blancos hechos por nuestra artillería fueron de gran efecto desde el primer momento y las baterías rifadas fueron acallando sus fuegos a cada blanco hecho por nuestras piezas, lo que demuestra los fueron inutilizados y desmontados los cañones y sólo alguno que otro disparo siguió haciendo el enemigo luego sobre la plaza.

Esta madrugada habrán llegado a aquellas agros más barcos de la escuadra y otros de la francesa que bombardearán todo aquel frente de la costa del Rif.

En Cabo Quilates los moros han puesto un reflector.

Posteriormente encara afegeix:

"Acaba de atracar procedente de la isla de Alhucemas el cañonero "Canalejas", que trae los heridos que allí quedaron y que se negaron a ser evacuados en los primeros momentos hasta que no llegasen sus relevos.

Vienen en el "Canalejas" el capitán de artillería don Joaquín Planell, herido grave en la cabeza y manos; los dos sargentos de artillería Antonio García y Martínez Enamorado, este último llevaba en la isla destacado cuatro años.

Dicen los heridos que no hubo descomiencio alguno en la isla a pesar de ser el bombardeo inesperado y recibir andanadas de proyectiles y que tan pronto cayeron los sirvientes de una pieza eran substituidos y siguieron disparando tranquilamente.

Hacen grandes elogios del capitán Planell, que con ellos llega herido, el cual una vez vendido volvió a la batería y siguió mandando el fuego, y añadió que cuando curaban al capitán y al teniente explotó en el Hospital la granada que mató al coronel Monasterio e hirió a los dos médicos, al practicante y nuevamente a los heridos que curaban.

Aseguran haber visto desde la isla, en la playa de Suaní, muchos cadáveres que han transportado de noche los moros para enterrarlos allí; que las casas todas del poblado de Axdir han sido destruidas por los cañones de la isla y que entre sus escombros quedaron sus habitantes, y que cuando la escu-

dra y la aviación comenzaron a bombardear intensamente, sacaron a la playa a los prisioneros franceses y españoles que allí tienen."

ACTIVITAT DELS RIFENYS

Tetuan, 27. — Al front de Ues-san els rifenys i els isabals han desplegat una gran activitat, amenaçant atacar Beni Mestara.

Al front occidental espanyol l'alt comandament pren les mesures encaminades a aturar l'atac rifeny.

Abd-el-Krim ha reforçat el seu front oriental.

De Rabat comuniquen que 40 avions espanyols han bombardejat eficaçment les posicions rifenyes davant del penyal d'Alhucemas. —Havas.

VAIXELS ESPANYOLS CANO-NEJATS

Tetuan, 27. — Es tenen notícies que una batèria rifenya feu foc contra el creuer "Reina Victoria" quan aquest practicava un reconeixement davant del Cap Quilates.

El vaixell espanyol s'atansà a terra per a millor descobrir l'emplacament dels canons rebels, i afixar així la seva punteria, fins a descobrir-los.

El creuer "Extremadura", el qual recorria la costa als voltants del Penyal de Vélez de la Gomera, fou hostilitzat pel canó rifeny situat a les terres de Al-kala, resultant curts tots els disparos de l'enemic.

El nostre vaixell contestà, destruint el poblal d'Alkala i desmantelant la peça rebel.

A més a més, volaren 25 aparells damunt el camp d'Alhucemas, llançant milers de quilos d'altis explosius, destruint el que quedava en peu de les cases i fortificacions rebels.

OPERACIONS D'AVENÇ

Rabat, 27. — En el comunicat oficial s'anuncia que el 19 Cos d'exèrcit ha estès el seu radi d'operacions cap a l'Est, amb l'objecte de netejar d'enemics tot el territori dels Branes.

Les tropes franceses trobaren en l'ltur campament una resistència molt activa de l'enemic, al qual causaren pèrdues importants, obligant-lo a retirar-se i aconseguint el seu objectiu.

En diversos llocs del front i en particular al Zoo Telataz, i 15 quilòmetres de l'alt Lebel, com a Selagne, els Branes han rebut un seriós càstig, i s'ha vençut llur resistència.

De les 3.500 famílies que componen la cabila dels Tsul, han depositat llurs armes 1.600.

Al sector del Centre i al de l'Oest hi ha tranquil·litat.

A l'Oest les tropes franceses procediren a proveir la posició de Hu-Garlis, sense trobar resistència.

Les tropes de protecció del comboi, que esperaven a rera-guardia el desenvolupament del proveïment, foren atacades de sobte, per grups de dissidents, essent aquests rebutjats amb grans pèrdues, després d'un viu combat.

Diverses fraccions de cabiles dissidents, particularment els Thuna, han manifestat llurs desigs de sotmetre's.

El mariscal Lyautey, abans d'embarcar cap a França, ha encarregat al mariscal Pétain la direcció de les operacions militars. —Havas.

EFFECTES DEL BOMBARDEIG D'ALHUCEMAS

Melilla, 27. — S'assegura que en el bombardeig dels poblats rebels d'Alhucemas, els nostres projectils desmantelaren cinc canons.

Dos d'aquests canons foren llançats a gran distància.

Totant a l'emplacament d'una de les peces apareguren 20 cadàvers d'indígenes que estaven al servei d'aquesta.

S'ha comprovat que moltes famílies han abandonat els duars, internant-se.

A la illa continua efectuant-se normalment tot el servei.

Dos del dia de l'anyessid l'enemic no ha tornat a bombardejar.

NOTES DE MELILLA

Melilla, 27. — Després de confondre amb el general Sanjurjo ha marxat a Alcázar del Mar el comandant Varela.

Dicen els confidentes que el 18 i dos nens que foren segrestats l'any passat del col·legi de Franciscans de Tetuan, han estat traslladats a la cabila de Bocoya, on segueixen sense novetats.

S'ha obert un concurs entre escolters per al monument

"A RECÉS DELS TAMARIUS"

L'eficàcia; vet ací l'única finalitat honesta de la crítica. Si hom a excuses de parlar de l'obra d'altri es limita a donar-ne quatre nostres externes, tan objectives que romanguin fora de l'objecte, o s'accontenta assenyalant tal o tal detall que no té relació amb el conjunt, peca d'inútil, perquè qualsevol lector treu més coses de la simple lectura de l'obra que no pas de l'avara claredat de la crítica.

Si, al contrari, ens proposem a voler situar un món dins de cada obra és segur que d'una manera fatal hi arribarem a trobar tot al que voldrem; farem com aquells cervants que troben que Cervantes en el seu "Quixot" compendia tot el coneixement humà, passat, present i esdevenidor, i que us demostren, paralles textuals i m, que ja dels alguna cosa de raciofeleonia. Jo, i força gent del meu temps, a l'Institut de Barcelona hem passat un llibre d'"Història de la literatura europea i d'Espanya" on citem una versos de Lope de Vega que el feien precursor dels germans Montgolfier, amb tota la seriositat. Trauets de memòria i, en vers, farien així: "Fermant els aires en bru sac de li—de l'eteri element trobà el camí". Trista sort la dels immortals, de trobar comentariets! Amb la crítica passa com amb els vidres d'aument, que si tant augmentessin no veuríem res. La crítica minuciosa o transcendental és una vegetació parasitària molt freqüent, perquè és molt humà de voler presumir de tot allò que saps i d'allò que no saps, amb qualsevol pretext; o bé perquè també és un cas molt corrent el d'amants que suposen en la persona amada totes les qualitats que ells desitjarien de tenir.

Per això qui faci de crítica ha d'acollir-se al creuer de l'eficàcia. No més dir el que li sembla que pugui fer algun profit al lector. Solament d'aquesta manera no tindrà por de descendir a detalls que puguin semblar ínfims, o d'emprendre generalitzacions aclaridores. Demés tindrà sempre ben present el dia que formula el seu judici. El temps canvia l'oportunitat. Per exemple: quan l'idioma està fet malbé s'imposa una crítica verbalista que fóra imperitèria on l'idioma hagués estat esmolat; i empobrir per trenta generacions d'acadèmics, etc. Aquest criteri el salvarà el mateix de la pobresa que de la vanitat, que és com una pobresa abundant. L'únic risc és de prendre per oportú allò que no ho sigui; però és un risc problemàtic, i és segur, en canvi, el fracàs dels altres sistemes. Ja se sap que no hi ha res infalible en aquest món.

Tot aquest problema de moral l'hem exposat en disgressió davant de l'assumpte principal del nostre article, per justificar la falta que s'hi notará de divisió de la matèria tractada en fons i forma, de tal manera que el mateix parlem de la intenció o de la tendència que de meres qüestions verbals, sense arreglar les unes qüestions i les altres formant jerarquies. Tampoc assenyalarem influències. Això no més serveix per fer veure que un hom ha llegit, o s'ho pensa, els autors que denuncia, la qual cosa és indiferent per al lector. No direm tampoc els arguments; qui vulgui saber-los ja té el llibre. Ens limitarem a donar algunes suggestions que facin companyia al que hagi llegit o vulgui llegir aquest llibre.

Duu un títol estilitzat: "A recés dels tamarius". Aquesta mena de títols abundosa a Catalunya, simplement embellidors, que igual podrien servir per a un llibre de versos que per a una novel·la a l'libre, afirma únicament les ganes d'embellir tot allò que toca de l'artista. Bon senyal. Aquesta mena de títols evoca una enquadernació de roba florjada. La roba, que és allò que ens posem damunt del cos, posada a les cobertes del llibre el torna casolà i companyivoli. Aquests noms fan igual com tot allò en general que pertany a la tendresa. Després del títol bell ve un subtítol explicatiu i complementari com el marit ideal d'una beutat. Diu: contes i novel·les. Ara comença la feina del crític; si diu contes i novel·les, quins seran els contes i quines les novel·les?

Al meu parer, si acceptem que la novel·la tracta de les transformacions de les consciències a través de l'atzar dels esdeveniments, "La setena simfonia" és una novel·la, "Superbia" i "La dona lleitia" són l'explicació simplement d'un fet sense que hi hagi mutacions que articulin cap novel·la. "La casa dels podalls" i "Les oques", del gènere fantàstic andegueni; l'altra de colors guinyolsques, de negres i llefiscoses tons sàdics. "El gresol de les ànimes" és un representant d'aquell estil rural de "Quadrats de gènere", idilli en prosa, tremolós i típic. "Quan un s'acosta a la ciutat" és una alegoria. "La xinxina" és un poema en prosa, una estampa. "Jo ho he vist", i, finalment, "Per les bosqueries tenebroses són dos poemes fantàstics, dues visions així mateix en prosa.

A més hi ha el pròleg "Història d'aquest llibre" — com a novel·la —; seguit la classificació en sis dits, fóra un joc de novel·la autobiogràfica. Efectivament, l'autor hi parla l'argament d'ell i de l'evolució de la seva consciència i dels seus desitjos.

Ja tenim el recompte de l'obra; ara si us plau, lector amic, la ressegurem i exposarem breument les nostres pinions. Comencem pel pròleg.

Hi ha gent que els lègexi ubans; d'altres, en acabat. No falta qui no els llegeixi, però tal persona no els completa. Nosaltres som del parer de llegir-los abans, entenent de què ens parla. Si no, en acabat el llibre, perquè aleshores col·lim les al·lusions de l'obra que no entenguerem abans.

Si tinguéssim gust per la metàfora un poc exagerada diríem que la "Història d'aquest llibre" és un pròleg escrit en forma de sonata. Durant tota la seva extensió juguem dos temes contrastants; l'un de serenitat, classicisme, influït per l'espectacle de la mar. Està contingut en dos mots: seny i mar. L'altre de neguit, malaltia, gust per la truculència que està dit en el desig que l'autor mostra d'humiliar l'obra amb dibuixos de Goya. Entenim de les seves aparicions hi ha els episodis històrics i els desenrotllaments sentimentals; l'autor ens és tan íntim que fins ens confessa les seves lectures. El capítol quart és el nucli central; allí trobarem exposada l'estètica de l'autor. Com que és important, els personatges principals de l'obra són figures de caràcter. Sindulfo no és deia Sindulfo (evidentment que és un nom de mal empecar). Dona importància al model només, que no n'hi dona massa. L'important és la creació. "En tot cas — diu textualment — l'essencial serà l'estat de consciència que hi ha entre el model i l'obra d'art". En aquest darrer punt em permeto, de passada, no estar d'acord amb l'il·lustre protagonista.

A mi em sembla que una cosa tan accidental i fugitiva com un estat de consciència no pot constituir l'essencial de l'obra d'art. L'essencial de l'obra no pot ésser una cosa accidental. L'essencial és l'ànima de l'artista i aquella serenitat que en diuen inspiració. No hi ha res que ens sembli una turbulència. Nosaltres correntment confonem la serenitat amb l'oci. Goethe deia que els antics descrivien coses terribles o joioses, i que nosaltres, a contrari, describem terriblement i joiosament. Volia condemnar l'est d'estats de consciència.

Suposem un artista d'una art material; un acrobata de circ. El seu interès serà de fer salts brillants; però mai de demostrar que sent el perill, perquè l'acte demostratiu fóra algun gest de tènica antitètica que li valdria uns xilets.

En canvi, estem del tot conformes amb el que diu ja de la síntesi que fa un autor dels casos i les coses diverses ja de la creació total i l'èsser, per algun fet parcial.

En canvi, aquest quart capítol, centre del discurs preliminar, ens sembla un dels fragments més interessants i més comprensius de la nostra crítica d'avui en dia.

Ara ens toca entrar en el ple de l'obra; com que l'escriu marca, ho deixem per un article d'ent, on mirarem de situar els múltiples aspectes d'aquesta obra interessant, simpàtica i abundant.

Rosend Llata.

COTITZACIONS DEL 27 D'AGOST DE 1925

BORSI, MATI				BORSI, NIT				BORSA, MADRID			
Obra	Alt.	Baix	Tanca	Obra	Alt.	Baix	Tanca	Obra	Alt.	Baix	Tanca
Nord	70'50	80'00	70'50	70'70	Nord	80'55	80'55	80'70	80'80	Alcantara	70'50
Alcantara	70'55	71'00	70'55	70'70	Alcantara	71'70	71'80	71'70	71'80	Alcantara	70'50
BORSA, TARDA				COMPLEMENT DE COTITZACIO				BORSA DE BARCELONA			
Nord	80'00	80'00	80'00	80'00	Alcantara	81'00	81'00	81'00	81'00	Alcantara	81'00
Alcantara	81'00	81'00	81'00	81'00	Alcantara	81'00	81'00	81'00	81'00	Alcantara	81'00
BORSA, MADRID				BORSA DE BARCELONA				BORSA DE BARCELONA			
Nord	80'00	80'00	80'00	80'00	Alcantara	81'00	81'00	81'00	81'00	Alcantara	81'00
Alcantara	81'00	81'00	81'00	81'00	Alcantara	81'00	81'00	81'00	81'00	Alcantara	81'00

BORSA DE MADRID				BORSA DE BARCELONA				BORSA DE BARCELONA			
Obra	Alt.	Baix	Tanca	Obra	Alt.	Baix	Tanca	Obra	Alt.	Baix	Tanca
Nord	80'00	80'00	80'00	80'00	Alcantara	81'00	81'00	81'00	81'00	Alcantara	81'00
Alcantara	81'00	81'00	81'00	81'00	Alcantara	81'00	81'00	81'00	81'00	Alcantara	81'00
BORSA DE MADRID				BORSA DE BARCELONA				BORSA DE BARCELONA			
Nord	80'00	80'00	80'00	80'00	Alcantara	81'00	81'00	81'00	81'00	Alcantara	81'00
Alcantara	81'00	81'00	81'00	81'00	Alcantara	81'00	81'00	81'00	81'00	Alcantara	81'00

MERCAT DE LLLOTJA

BLATS				GARROFES				FERRATGES			
Obra	Alt.	Baix	Tanca	Obra	Alt.	Baix	Tanca	Obra	Alt.	Baix	Tanca
Nord	70'50	80'00	70'50	70'70	Nord	80'55	80'55	80'70	80'80	Alcantara	70'50
Alcantara	70'55	71'00	70'55	70'70	Alcantara	71'70	71'80	71'70	71'80	Alcantara	70'50
BORSA, TARDA				COMPLEMENT DE COTITZACIO				BORSA DE BARCELONA			
Nord	80'00	80'00	80'00	80'00	Alcantara	81'00	81'00	81'00	81'00	Alcantara	81'00
Alcantara	81'00	81'00	81'00	81'00	Alcantara	81'00	81'00	81'00	81'00	Alcantara	81'00
BORSA, MADRID				BORSA DE BARCELONA				BORSA DE BARCELONA			
Nord	80'00	80'00	80'00	80'00	Alcantara	81'00	81'00	81'00	81'00	Alcantara	81'00
Alcantara	81'00	81'00	81'00	81'00	Alcantara	81'00	81'00	81'00	81'00	Alcantara	81'00

Les tiores econòmiques; una investigació a fer

En la nostra edició d'ahir examinàvem la capacitat adquisitiva dels productes agrícoles espanyols respecte dels industrials, tal com resulta de la comparació entre els dos nombres índex parciais que componen el nombre índex publicat per l'Estatística oficial espanyola.

El resultat era: considerable obertura de les tiores en temps de guerra a favor dels productes industrials, equilibri, és a dir, pràcticament ajustament de les tiores en aquesta darrera tempe.

Com és possible, és dir, que quan era més gran l'obertura de les tiores, no hi hagués crisi i ara que els preus agrícoles i preus industrials estan equilibrats la indústria no troba la possibilitat de vendre els seus productes?

A part de la possibilitat d'error en els nombres índex del temps de guerra (els quals cal no oblidar que foren calculats passat el conflicte i per tant sobre preus més o menys suposats, possiblement en molts casos, els de taxa, els quals eren ben diferents gairebé sempre dels reals) hi havia en aquells moments per a la indústria el gran mercat exterior.

Però, no es pot cloure tota discussió afirmant simplement que aquí rau tot el secret de la crisi actual. Manca el mercat exterior, és cert; però, és pot dir amb justícia que totes les necessitats del mercat interior estan cobertes.

Hem posat en el títol dels nostres articles: "una investigació a fer; perquè creiem que una investigació sobre la situació de les tiores seria d'un gran interès. Una primera aproximació que hem intentat abans dels nombres índex oficials, ha donat per resultat que la crisi no és de tiores; sembla, doncs, que s'hauria de concloure que la crisi és de sobreproducció absoluta respecte a les necessitats del mercat.

Malgrat d'aquest primer resultat, caldria continuar analitzant estadísticament la situació. Caldria calcular uns nombres índex destinats a examinar el nivell general de preus dels productes agrícoles i industrials, donant a cada producte la importància que té en l'intercanvi.

Sobretot, caldria examinar els preus dels productes agrícoles no en el moment que arriben al consum majorat vint vegades per tota mena d'intermediaris, si no quan surten de l'agricultor.

Nosaltres tenim el prejudici (el mal

SOLER i TORRA G. MANS

BANQUERS
RAMBLA ESTUDIS. 11113. BONSUCCÉS. 113

Negociem els Cupons

VENCIMENT 1 DE SETEMBRE PROPINQUENT

CAMBRA GUIRASSADA CAIXES DE LLOGUER

per a guarda de valors, documents, joies i tots altres objectes de valor. - Compartiments des de 22 ptes. anuals

POMPES FUNEBRES

LA CONDAL S.A.

Telèfon 1027 A La més acreditada i important de Barcelona Telèfon 1078 A

Central: Rambla de Catalunya, número 15, pral.

NOVES RELIGIOSES

Quaranta hores. — A l'església de la Divina Pastora, carrer Bailén, entre Casp i Carres Catalanes.

Veuja en sufragi de les ànimes del Purgatori. — Torn de la Corona d'espines. Capella, Escorial, 155, Gràcia.

Cort de Maria. — Visita a Nostra Dona de la Misericòrdia, a la seva o de l'Alegria, a la Catedral.

MOVIMENT MARÍTIM

VAIXELLS ENTRATS

Vapor espanyol "J. J. Sister", amb càrrega general, de València. Amarrat al moll d'Espanya. Consignatari, Companyia Transmediterrània.

Vapor espanyol "Cabo Corona", amb càrrega general, de Marsella. Amarrat al moll de Rebaix. Consignatari, Ibarra.

Vapor italià "Anna Goieb", amb càrrega general, de Fiume. Amarrat al moll de Barcelona S. de P. Consignatari, Condeminas.

Vapor espanyol "Mahón", amb càrrega general, d'Elvis. Consignatari, Isleta Marítima.

Vapor espanyol "Regato", amb carbó, de Gijón. Amarrat al moll de Ponent N. Consignatari, Campos Crespo.

Vapor espanyol "Roberto R.", amb càrrega general, d'Agulles. Amarrat al moll d'Espanya. Consignatari, Fill de Ramon A. Ramos.

Vapor italià "Casaregis", amb càrrega general, de Gènova. Amarrat al moll de Barcelona S. de P. Consignatari, Artur de Luciana.

LA ISLA DE CUBA

JOIERIA, ARGENTERIA, RE-LLOTGERIA

Plaça Reial, 12; Vidre, 3

Telèfon A. 403

Gran varietat en alhages estil modern i Articles d'argent per a presents i Relojes de marqueteria garantits

PREU FIX

Obsequi de la Societat

"Nestlé"

Contra l'urament de 25 etiquetes blanques de les que van enganxades al pot de la Farina Lactada "Nestlé", que porten la nostra marca de fabrica "El Nido", es farà el present d'una nina.

Les etiquetes poden presentar-se a les oficines de la SOCIETAT NESTLÉ, Granvia Layetana, 41, Barcelona.

Aquest obsequi anirà acompanyat d'un Butlletí de la nostra Concurs per a l'adjudicació d'una nina de gran fama.

NOTA.—Quan heu sentit que les etiquetes blanques valdrien per a la penúltima nina, que heu venut immediatament, ja que al pot, amb exclusió de tots els altres prospectes i sol·licitud que l'acompanyen.

ESTALVIAREU TEMPS I DINERS

Cafè amb llet

"EL PAGES"

170 Ptes. pot

Blanquejar la pell

Solament amb

Sabo Sales de Carabana

Pastilla gran 150 ptes. pastilla 1 pta

Centro Cotoner de Barcelona

LIVERPOOL		Dispo.	A	M	J	O	D
Tanca anterior.....	1280	1215	1221	1227	1257	1221	
Ultimaria.....		1203	1210	1218	Nom.	1200	
Segon telegrama.....		1204	1210	1216	1219	1200	
Tanca.....	1206	1205	1211	1216	1246	1210	
Alça.....							

Baixa.....	71	10	10	11	11	11
NOVA YORK						
Tanca anterior.....	23'05	2254	2283	2214	22'81	2303
Obertura.....		2255	2262	2210	2278	2304
Begun telegram.....		2244	2275	2204	2273	2294
Tanca.....	2306	2253	2315	2281	2306	2275

NOVA ORLEANS				NOVA YORK					
Obra	Alt.	Baix	Tanca	Obra	Alt.	Baix	Tanca		
Nord	70'50	80'00	70'50	70'70	Nord	80'55	80'55	80'70	80'80
Alcantara	70'55	71'00	70'55	70'70	Alcantara	71'70	71'80	71'70	71'80

NOVA ORLEANS				NOVA YORK					
Obra	Alt.	Baix	Tanca	Obra	Alt.	Baix	Tanca		
Nord	70'50	80'00	70'50	70'70	Nord	80'55	80'55	80'70	80'80
Alcantara	70'55	71'00	70'55	70'70	Alcantara	71'70	71'80	71'70	71'80

SEPTS (Liverpool)		Novembre		Gensr	
Tanca anterior	Sakellar	Upper	Sakellar	Upper	Sakellar
			4480		

NOVA ORLEANS				NOVA YORK					
Obra	Alt.	Baix	Tanca	Obra	Alt.	Baix	Tanca		
Nord	70'50	80'00	70'50	70'70	Nord	80'55	80'55	80'70	80'80
Alcantara	70'55	71'00	70'55	70'70	Alcantara	71'70	71'80	71'70	71'80
Alexandria Tanques del dia				DISPONIBLE EN PLAZA					

NOVA ORLEANS				NOVA YORK					
Obra	Alt.	Baix	Tanca	Obra	Alt.	Baix	Tanca		
Nord	70'50	80'00	70'50	70'70	Nord	80'55	80'55	80'70	80'80
Alcantara	70'55	71'00	70'55	70'70	Alcantara	71'70	71'80	71'70	71'80

Good Midding (Standard Universal)			
Any Port	Orleans	Texas	
213	214	216	

Arriv. des EE. UU. des de l'1 d'agost	18'000		
Arriv. des EE. UU. en un dia	301.000		

N/a. contre	18.000	B/a. l'any ent.
	189.000	" " " "

NOVA ORLEANS				NOVA YORK					
Obra	Alt.	Baix	Tanca	Obra	Alt.	Baix	Tanca		
Nord	70'50	80'00	70'50	70'70	Nord	80'55	80'55	80'70	80'80
Alcantara	70'55	71'00	70'55	70'70	Alcantara	71'70	71'80	71'70	71'80

Vendas a Liverpool..... 4,000 " " " 7,000 " " "

Transferencia: 4'85 3/8

DADES FACILITADES PER LA CASA

DADES FACILITADES PER LA CASA

Joaquim Sitjes Padrosa

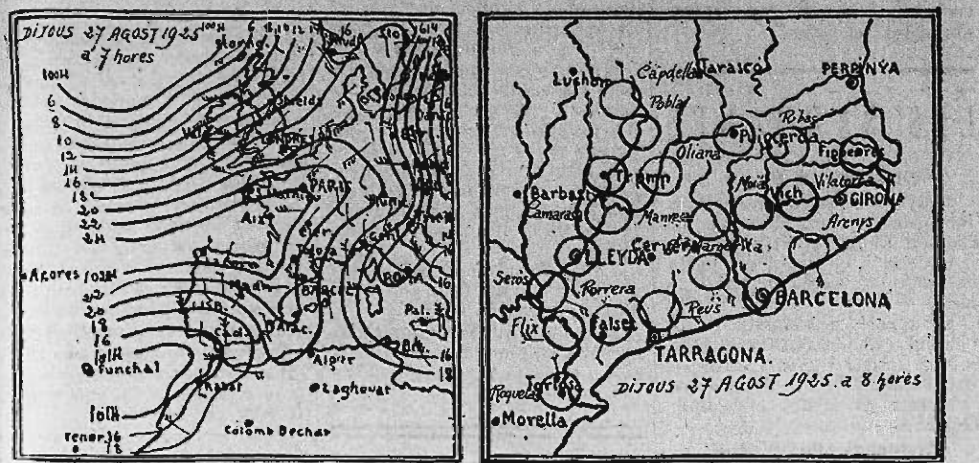
CANVI DE L'OR

SERVEI METEOROLOGIC DE CATALUNYA

1. SITUACIO ATMOSFERICA GENERAL A LES 7 DEL MATI. (Observacions d'Europa, Nord d'Àfrica i Atlàntic, rebudes per telegrafia sense fils): Les baixes pressions continuen estacionàries, amb dos nuclis situats l'un al nord-oest de les Illes Britàniques i l'altre al nord-oest d'Alemanya, amb pluges i vents forts a Anglaterra i Alemanya. El règim anticiclònic radica a les costes de la Cantàbria, amb bon temps general a França, Suïssa, Itàlia i Península Ibèrica.

2. ESTAT DEL TEMPS A CATALUNYA A LES 8 DEL MATI. (Observacions de la Xarxa meteorològica catalana, comunicades per telèfon): El cel està completament serè a tota la regió catalana, regnant vents fluïdos i de direcció variable. La temperatura ha experimentat un lleuger augment, havent estat la màxima de 30 graus a Serós i la mínima de 5 graus a Capdella.

3. VENTS SUPERIORS A BARCELONA, sondatges de l'atmosfera lliure a les 13:

Altitud en metres:	250	500	1000	2000	3000	5000	7000	9000
Direcció:	S.	W.	NW.	NNW.	NNE.	N.	WSW.	WSW.
Velocitat en metres per segon:	3	3	4	5	7	5	5	4

OBSERVATORI METEOROLOGIC DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA
Hores d'observació: 7, 13 i 18 hores

Baròmetre a zero i al nivell de la mar: 765.5, 764.8, 764.8 mil·límetres; 1,020.6, 1,019.7, 1,019.7 mil·líbars. — Termòmetre a l'ombra (sec): 22.0, 27.1, 24.3. — Termòmetre a l'ombra (humid): 18.0, 18.2, 19.7. — Humitat (centèsimes de saturació): 66, 37, 63. — Direcció del vent: N., WSW., WSW. — Velocitat del vent en metres per segon: 2, 2, 2. — Estat del cel: serè, serè, serè.

Temperatures extremes a l'ombra
Màxima: 27.2. — Mínima: 17.2. — Mínima arran de terra: 16.3. — Oscil·lació termomètrica: 10.0. — Temperatura mitja: 22.2. — Precipitació aigua, des de les 7 hores del dia anterior a les 7 hores del dia de la data en mil·límetres d'espessor, o sigui, litres per metre quadrat: 0.0. — Recorregut del vent en igual temps: 114 quilòmetres. — Observacions particulars: calitja.

CRONICA BARCELONINA

Sants d'avui: Agustí, bisbe, doctor i fundador; Ermet, Julià, Felag, Fortunat i Caius, màrtirs; Alexandre i Vivà, bisbes, i Moisès, anacoreta i confessor.

NOTA NECROLOGICA

JOSEP M. VALUT I ARNAU
Novament s'evidenciaren abir les moltes simpaties que en vida tenia aquest preclar cavaller, amb motiu dels solemnes funerals, que se celebraren a l'església de la Bonanova. Aquest temple estigué sempre ple de gom a gom, tant en l'ofici de difunts com en les misses.

Hi havia representacions de les moltes entitats a les quals pertanyia el finat, havent-n'hi de molt nombroses de la Cambra Sindical de l'Automòbil i la Congregació de la Immaculada, i especialment de l'Hospitalitat de Nostra Dona de Lourdes, de la qual hi estigueren presents diversos membres de la seva Junta.

Amb aquesta ocasió, renovem a la seva distingida família el nostre sincer condol.

MARIA PATXOT I RABELL

A dos quarts d'onze del matí d'avui, a la parròquia de la Mare de Déu de la Bonanova, se celebraren els funerals per al repòs de l'ànima de la virtuosa i culta damisella Maria Patxot i Rabell, secretària de l'Institut de Cultura per a la Dona, que morí el dia 21 del que som a l'Epifania.

La consideració i la simpatia que la finada s'havia captat s'exterioritzaren amb motiu de la pietosa cerimònia, que serà per a la distingida família, si no conhort, la prova de com és compartida la dolor per la dissort que l'afligeix.

Reiterem als afeccionats pares i família tota l'expressió del nostre sentiment.

RAPELA M. DE TARRUELLA

Ha mort a Barcelona la distingida senyora Rapela M. de Tarruella, que amb les seves virtuts s'havia capat l'estimació de tots els que l'havien tractada.

El seu afeccionat espòs i altres parents rebien amb tan dolorós motiu sentides proves de condol, a les quals afegeix el testimoni del nostre dolor.

GASPAR BUSQUETS I GEORGE

El sentiment que causà la mort del senyor Gaspar Busquets i George tornarà a pal·lesar-se avui, amb motiu de celebrar-se a l'església de Nostra Dona de Pompeia els funerals pel bé de la seva ànima.

La desconsolada família se sentirà assistida amb el condol de tots els que tractaren el finat, renovant la manifestació de dol amb què l'acompanyat el cadàver a la darrera estada.

Renovem a la venerable mare i altres parents el testimoni del nostre condol més sentit.

ENTERRAMENTS PER A AVUI

MATI
Maria Bertran Segarra, de 91 anys, Alcoia, 84, al cementiri Vell. A les vuit.
Francesc Martín Casellas, de 5

Compania Transatlantica Viatges Marsans

Viatges extraordinaris a Roma per via marítima amb motiu del Jubileu de l'Any Sant, comprenent viatges estada i manutenció per mar i per terra, tramvies, autos, propines, entrades, guies, etc., etc.

Per a informes dirigir-se a les Agències de la Compania Transatlantica, Agències Marsans i altres Agències de viatges.

LA JUNTA D'OBRES DEL PORT

En la darrera sessió celebrada per la Junta del Port d'aquesta capital, sota la presidència del seu vice-president, Francesc de A. Bartrina, es donà compte, entre altres assumptes, dels següents:

Proposta, acceptada per la dita Junta i aprovada pel Governador civil sobre vigilància nocturna en el port; que es va resoldre sotmetre a la consideració del Capità general de la regió;

Instància, que s'acordà acollir favorablement, de la Federació d'Arrendadors d'Automòbils, per a establir

"HULES" - PLOMERS JOQUINES AGUSTÍ CASTELLS

Portaferrissa, 18. T. 1883 A

"JUSTICIA SOCIAL"

Ha sortit el número 95 d'aquest portaveu del socialisme català que publica els següents treballs:

"No som neutrals", per Gabriel Alomar; "El senyor rector és un cavaller", per Aret; "Una opinió i autoritzada", per J. Roure i Torrent; "El regidor", per Brand; "L'exploitació de negres", per J. Roure i Torrent; "Els 'ils d'En Salvat Paspasit", per Cot de Reddis; "Recordem-nos dels presos", per Miquel Vilagines; "Un idealista mort", "Els liris del teatre liri", "Les lletres i les dèries", "Una novella", "Història gris", de M. Llor, per Cristòfor de Domènec; "Notes marginals"; "L'omnipotència de les grans companyies", per un ferroviari; "De Girona"; "D'aquell temps", per Joan Dalla; "L'actuació del sindicat d'obres fletgers 'L'Aurora', per Un de l'ofici; "De Mataró estant"; Noves i documents; Ecos i comentaris.

Per als vinents números, articles de Jordi Arquer, Roure i Torrent, Marius

Vidal, Doctor Montanyà, R. Campalans, Cot de Reddis, C. Al Jordana, Cristòfor de Domènec, Serra i Morret i d'altres.

JOIES, VERITABLE OASIS, objectes usats de totes classes. Preu fix. Tallers, núm. 41.

CRONICA SOCIAL

Amb motiu de celebrar la inauguració oficial del nou edifici de la seva propietat la cooperativa "La Obrera Manresana", de Manresa, tindrà lloc demà, dissabte, a les nou de la nit, un important acte d'afirmació cooperativista.

Hi prendran part els companys Miquel Mestres, de la Federació Provincial de Cooperatives de Tarragona; per la de Barcelona, Jaume Arnal i Joan Coloma, i per la Federació Regional, el seu president, J. Ventosa i Roig, i el secretari, Duran i Guàrdia.

A l'acte han estat invitades les cooperatives de la Comarca, l'Associació de la Premsa de Manresa i diferents personalitats de la població.

En obsequi als invitats la Societat Coral "La Unió Manresana" donarà un escollit concert i acabarà la festa amb un lunch.

CRONICA DE CULTURA

EL CONGRES UNIVERSAL D'ESPERANTO

Dijous propiunt, 3 de setembre, el representant de la Federació Catalana d'Esperantistes en el Congrés Universal d'Esperanto, celebrat aquest any a Ginebra, donarà a l'Ateneu Barcelonès, Canuda, 6, una conferència sobre l'esmentat Congrés. En atenció als esperantistes de diverses nacionalitats que hi ha a Barcelona, el conferenciant parlarà en Esperanto. L'acte començarà amb puntualitat ginebrina, a les deu de la vetlla.

FESTA ESPERANTISTA AL BOSQ DE CAN FEU

Amb motiu del XXXVIII aniversari de l'aparició del primer llibre en Esperanto, el propiunt diumenge, dia 30, la Societat Esperantista "Paco kaj Amo" (Pau i Amor), celebrará al bosq de Can Feu, de Sabadell, una festa literària-musical. Queden invitats a la dita festa tots els esperantistes i en particular els simpatitzants.

CRONICA JUDICIARIA

Assenyalaments per a avui AUDIENCIA TERRITORIAL
No té assenyalaments.

AUDIENCIA PROVINCIAL
Sala de Vacacions. — Drassanes. Un oral per lesions, contra Marian Armas; un altre per estafa, contra Enric Poldre; i un altre per furt, contra Francisca Salado.

JUTJATS

El de guàrdia
Fins a les onze d'aquest matí estarà de guàrdia el jutjat del Nord, secretària del senyor Claveria, al qual rellevarà el de les Drassanes, secretària del senyor Garcia.

Insults al fiscal
El fiscal de l'Audiència ha passat al jutjat una denúncia contra Pere Farré Verdí, el qual l'insultà en algunes lletres que li ha tramès.

Detencions
Ha estat detingut Florentí Garcia Asensio, suposat autor del robatori a una perfumeria del carrer de Borrell.

També ha estat detingut Miquel Cueto Ibarra, acusat per la seva filla d'amenaçar-la de mort.

Se li ha ocupat un revòlver, un ganivet, un fusell i municions.

CATALUNYA

GRANOLLERS

El Foment de la Sardana : Inauguració de l'Exposició Internacional de postals fotogràfiques : Concert Pineda Orfeó Granollerí : Altres noves

Per la cobla l'Arbuçolenc ha estat donada una audició de sardanes a la plaça del Bestiar, organitzada pel nou Foment, de la Sardana.

També ha estat donada una altra audició per La Principal de la Bisbal, a la nit de divendres, al jardí del Casino, veient-se molt concorreguda.

Diumenge a la tarda s'inaugurarà l'Exposició Internacional de postals fotogràfiques, que amb tant d'èxit ha preparat l'Ateneu Obrer Cultural.

Hi estan representades Catalunya, València, Rússia, Àustria, Noruega, Lituània, Estònia, Suïssa, Polònia, Letònia, Anglaterra, Malta, Holanda, Itàlia, Japó, Xina, Índia, Filipines, Palestina, Turquia, R. Dominicana, Sibèria, Nova Zelanda, Egipte, Rhodèsia, Tànganika, Fernando Póo, Ancòla, Toco, Sierra Leona, Congo Belga, U. Sud-africana, Marroc, Tripolitània, Algèria, Mèxic, Tamaica, Canadà, Estats Units, Cuba, Austràlia, Indo-Xina, Ceilan, Lúban, França, Polònia, Alemanya, Bèlgica, Portugal, Iugoslàvia, Uruguai, República Argentina, Brasil, Trinidad, Haití, Puerto Rico i Guadalupe.

A l'acte d'inauguració se hi assistiren en representació de l'Ajuntament, el tinent d'alcalde senyor Joan Montanyà i el secretari senyor Claudi de Boet, felicitant ambdós senyors el Comitè organitzador per la força de voluntat que es necessita per fer una obra com és aquesta Exposició.

També vèiem a l'acte de la inauguració el senyor P. Veguè, director de l'escola de segona ensenyança i representació del Centre Radical i del Sindicat de contramestres El Ràdium.

Dissabte, a la vetlla, donà un concert l'Orfeó Granollerí al seu estatge del carrer de Josep Umbert, amb la cooperació del notable tenor i fundador del mateix En Josep Pineda i de l'orquestra La Catalana que dirigeix En Josep M. Ruera.

L'Orfeó, i sola la batuta del seu intel·ligent mestre En Marià Bataller, cantà un programa interessant. Acabat el concert, que fou molt aplaudit per la nombrosa concurrència que hi assistí, En Pineda, en obsequi als seus companys d'Orfeó i al públic, i com a comiat, cantà a Madrid al teatre Novetats amb la companyia d'Eugení Casals, cantà de la manera que ell sap fer-ho.

"Cançó de taverna", Mestres; "Princesa", Padilla; "Pel teu amor", Ribes; "Rigoletto" (cassatella), Verdí; "Al, al, al", X. X. X.; "Manón" (Soprano), Massenet; "Rosa en mig d'espines", Schubert; "Minuet", Esgandé; "El rei dels versos", Schubert; "Les gotes d'aigua", Mestres.

L'acompanyà al piano de faiso admirable el mestre de l'Orfeó.

SABADELL

Els arbres de la Rambla : Pau Casals a Sabadell : Sardanes

De fa uns quants dies les brigades de la Companyia dels Ferrocarrils de Catalunya, que treballen en la construcció de l'estació subterrània, van arrencant els arbres del cap d'aument de la Rambla, sense que ningú en sabés res.

Tenim entès que l'Ajuntament donà el permís per obrir la Rambla, però no sabem que l'autorització atorgada fes referència a la supressió d'aquests arbres.

Actualment ja n'han desaparegut sis o set, tots corpulents i magnífics, que donaven un aspecte molt agradable a aquest tros del nostre únic passeig.

Es lamentable que hi hagi tanta tolerància des dels llocs on s'hauria d'exercir una rigorosa vigilància.

L'Associació de Música d'aquesta ciutat ha anunciat als seus socis que ha formalitzat un compromís amb el més famós dels violoncel·listes, En Pau Casals, per donar en el pròxim curs un recital a Sabadell.

El Foment de la Sardana està preparant una festa de sardanes que farà rebombori. Sembla que el programa serà combinat a base de l'Orfeó i de la cobla Barcelona, i que se celebrarà al teatre Eulerne, a començaments del mes d'octubre.

Així mateix la pròxima setmana, segurament, se celebrarà la sessió de comiat a l'istiu als jardins Cervantes, a base de quatre cobles de sardanes, entre les quals sona el nom de la Barcelona.

SANT JOAN DESPI

La festa major

Heus aquí el programa de les festes que, organitzades pel Centre Regionalista, se celebraran els dies 29, 30 i 31 del corrent mes, a l'espaiós enveltat, aixecat al Camp d'Esports del Centre.

Dies 29 i 30.—Tarda, a les sis, i nit, a les deu, balls de societat a càrrec de l'orquestra Unió Artística de Barcelona i una banda de música.

Dia 31.—A dos quarts de sis de la tarda, funció teatral a càrrec de la companyia catalana d'art dramàtic Renaixement, que dirigeix el primer actor En Plàcid Flor de Lys, secundat per En Ferran Soler, la primera actriu senyorela Alfons G. Pallas i la senyora Duscari i altres, posant en escena "La filla del mar", d'En Guimerà.

Com a final de festa es representarà la comèdia en dos actes de N'Eduard Coca, "Gent d'ara".

A dos quarts de deu de la vetlla, al mateix enveltat i per la cobla Cathalònia, audició de sardanes.

SANT JOAN DE CAMPINS

La festa major

Heus aquí el programa a desenvolupar:

Dia 28.—Replicament general de campanes.

Dia 29.—A les deu, Ofici solemnement cantat per l'orquestra de Vidreres. Després de l'Ofici, benedicció i inauguració d'una artística font pública com a recordança del premi que obtingué el poble de Campins en el concurs de poblacions catalanes de la desinteressada i meritisima Societat d'Atracció de Forasters de Barcelona.

A aquest acte hi assistirà una comissió de la dita Societat. Seguidament es ballarà una dansa a l'enveltat de la plaça pública.

Tarda, a dos quarts de cinc, audició de sardanes, i a les cinc, ball.

Nit, a les deu, serenata a honor de les autoritats i del poble, i tot seguit esplèndid ball.

Dia 30.—A dos quarts d'onze, Ofici solemne a honor de la

VERGE DEL ROSER, amb orquestra.

A les dotze, dansa a l'enveltat.

Tarda, a les quatre, a l'església parroquial es resarà el Rosari, es cantaran vespres solemnes amb orquestra i processó. A dos quarts de sis, a la plaça pública, audició de sardanes i ball. Nit, a les onze, ball com a comiat de les festes.

BALAGUER

Visitants : "Pla i Muntanya" : Defunció : Altres

Ha estat uns dies entre nosaltres el prestigiós jove pianista, professor de la Ràdio Catalana, N'Eugení Badia. Ha satisfet les amistats prodigant bastants concerts, on hi concorria tota la joventut balaguerina. En agraïment se l'obsequià amb un àpat. Altrament està anunciant un gran concert de caràcter íntim per l'organista de l'església major de Logroño, Mossèn Jaume Calvet.

El dia 31 apareixerà el popularíssim "Pla i Muntanya", contenint una interessant conversa que N'Epifani de Forluny ha tingut amb l'escriptor Carlos Soldevila, a l'enlorn de la premsa catalana.

Ha mort el nen Jacint Cabecoran, fill del conegut excellerent de l'antiga Mancomunitat, En Josep Cabecoran. L'enterrament constituï una pregonera manifestació de condol. Rebi la família el nostre condol.

Es troba entre nosaltres el P. Enric Canadell, nou rector de les Escoles Pies.

El nostre balaguerí Pare Miquel Altisent, ha estat traslladat a Cuba.

La casa Romen ha fet una crida per a un concurs fotogràfic, per al qual es designen un premi extraordinari i tretze d'ordinaris.

BERGA

Millors al Santuari de Queralt. Projecte de Santuari : Conferència

L'activitat que des del primer dia ha anat desenvolupant l'actual Junta del Santuari, es veu premiada per l'aplaudiment i la cooperació de tots els estaments.

No fa pas molt que uns devots han costejat una formosa i artística llantia d'argent per a l'altar major i uns altres devots han donat la quantitat de 2.500 pessetes, import d'uns graons de marbre, també de l'esmentat altar, i que foren inaugurats no fa pas molt.

Per altra part, el senyor Joaquim Farrugell ha fet ofrena d'una rica custòdia, d'argent amb pedres precioses, de molt mèrit artístic.

Així, doncs, la Junta, desil·lujosa de correspondre a les atencions que rep de dia en dia, i a la vegada per creure que és una cosa necessària, estudià la manera que seria més fàcil de canalitzar l'aigua, donant per resultat d'encarregar a l'enginyer senyor Ferran Kubezh la confecció dels plans i d'una Memòria explicativa de tots els treballs i pressupostos referents a la mateixa.

Hem tingut a les mans ambdues coses, i hem de constatar que es tracta d'uns treballs fets amb tot coneixement i tècnica.

Les aigües seran portades des de la Font del Perdigai, prop del terme de l'Espinalbet, si bé no pertanyen a aquesta població, i a tres quilòmetres de Berga.

Hi haurà un túnel de 110 metres, essent la longitud total de la canalització de 2.656.72 metres, prenent-se a una cota de 1.126 metres, essent la del dipòsit al peu de la muntanya, a 640 metres.

Des de la presa de l'aigua fins al lloc d'arribada hi ha un pendent molt variable.

El cost total de les obres serà de 42.000 pessetes, i aviat hi haurà la subhasta.

Hom diu també que una de

Na Maria Patxot i Rabell

de 27 anys d'edat

morí a San Sebastián el dia 21 del corrent, havent rebut els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

Els seus pares, germana i família tota demanen als amics i coneguts que la recordin en llurs oracions i vulguin assistir als funerals que pel bé de la difunta se celebraran avui, divendres, dia 28, a dos quarts d'onze, a la parròquia de la Mare de Déu de la Bonanova.

També es diran misses al Monestir de Montserrat, a Sant Feliu de Guíxols i al Monestir de Pedralbes

EL DOL ES DONA PER ACOMIADAT

les Compagnies d'electricitat es quedaran la propietat de la que subministra el fluid a la nostra ciutat, i si resulta així es creu que també s'introduirà aquesta millora a l'esmentat Santuari.

L'actual Junta està composta per persones tan prestigioses com són els senyors Josep Puig, advocat, que exerceix la presidència; pel capellà custodi, mossèn Josep Alsina; Jacint de Vilardaga, Josep M. Badia i G. Ramon Gondrau, secretari.

Els cils senyors es proposen treballar de ferm, i així ho han demostrat en el poc temps que porten actuant pel bon nom del Santuari, enclavat en un dels llocs més pintorescos i típics de Catalunya, que és a la vegaada un excel·lent i gran centre d'excursions, ja que des de l'esmentat lloc convergeixen un sens fi de camins que porten a altres també molt atractius i saludables.

També, sense que hi hagi res en concret, importants persones han donat la idea de fer-hi un funicular, amb una estació central, que portaria als camins que van a les font anomenades de Mossèn Guin, dels Segadors i Negra.

Malgrat l'excel·lent que és la idea, que portaria forces avantatges, haurem d'esperar de veure la realitzada, ja que l'immens treball i el cost cregut hi posaran destorbs.

No obstant, confiem que els bergadans hi donaran ajut.

Recollint la idea exposada pel doctor Comellas, el nostre il·lustre bisbe, el dia de l'aplec a Queralt, en una conversa tinguda amb uns periodistes de diaris barcelonins, entre ells un de LA PUBLICITAT, de fer un Sanatori en una de les nostres muntanyes, que podria ésser cap al Serrat de l'Aliga, de la Raga d'en Vallot. Hoc excel·lent de condicions. Ha quedat constituida una Comissió, per fer els treballs d'estudi i altres afers, composta pels senyors Manuel Assensio, Joan Badia i Josep Piqué, sota la presidència honorària del senyor bisbe de Solsona, l'esmentat doctor Comellas.

Tant la idea com la Comissió nomenada, han produït molt bon efecte.

Durant els dies que es trobà a la nostra ciutat el cardenal Vidal i Barraquer, celebrà una conferència amb el Pare Provincial dels Jesuïtes i amb el Pare Joan Serrat, S. J., Superior del convent de Manresa, tractant de diversos assumptes d'importància, entre altres hom diu del que fa referència als feus ocoeguts, a un Pare del dit convent de Manresa, amb motiu d'un sermó.

BANYOLES

Abusos al Cementiri Vell - Festa de barri - Un llamp - Subvenció - Altres noves

Fa una pila d'anys que s'ha declarat nul el Cementiri Vell, i durant aquests cap autoritat ha dictat cap ordre de reparació, resultant que ara en anar-hi les famílies interessades no han pogut trobar algunes d'elles els nínxols de la seva propietat per l'estat deplorable que es troba.

Si bé les autoritats durant aquests temps no han estat bones per fer cap reparació, ara almenys han sabut explotar-lo. Adés van donar un termini limitat perquè el qui tingués les despulles dels seus passats pogués expropiar-les pel seu compte, però degut als abusos d'impostos hom s'ha vist obligat a no poder fer l'expropiació degut el seu estat econòmic.

El termini que s'havia donat per a l'expropiació particular ja va acabar-se el primer d'agost, i ara s'ha donat una pròrroga — no oficial — tan elàstica, que durarà tant com hi hagi pesetes i despulles per explotar.

Preguem a les autoritats que mirin d'aturar un xic aquests abusos o exposar una tarifa de preus més assequible a les famílies modestes. A més, cal enderrocar d'una volta tan il·lustratim espectacle com el que presenta l'abandó esmentat.

— Els veïns del carrer Major han celebrat llur festa de barri amb una esplendidesa i gust extraordinari. L'adornament del carrer es féu al natural, amb branques de boix i palmes, i tant els jocs infantils com els còssos de sacs i altres esbarjos foren molt concorreguts, adjudicant-se diversos premis en metàl·lic.

Les audicions de sardanes, malgrat d'ésser interrompudes per la pluja, foren molt concorregudes.

En conjunt, podem dir que fou una festa de les millors de barri.

— La setmana passada, durant una tempesta caigué un llamp a la casa de Josep Batlle i s'introduí pel conducte de la instal·lació, fent alguns desperfectes a les parets i material i calant foc a alls, palla i llegums, valorats en unes 500 pessetes.

Com que el material extintor d'incendis està malmès, els veïns mateixos hagueren d'apagar el foc.

— En Josep M. Butinyà i Granés, fill del diputat provincial i alcalde d'aquesta, s'ha traslladat a València per tal de prendre possessió del càrrec de professor mercantil, posant-se al servei d'Hisenda. L'enhorabona a tan intel·ligent patriota.

— Aquesta setmana s'han registrat algunes pluges que han estat generals en aquestes comarques, deixant una saó d'uns 20 centímetres. Per causa del seu retard poden comptar-se per perdudes un 70 per cent de les collites tardanes.

— L'Ajuntament, després d'estudiar la instància presentada per la Junta d'obres del Temple de la Sagrada Família, ha acordat subvencionar-la amb 3.000 pessetes, allegant que és una millora per augmentar la cultura i educació dels veïns, per estar d'acord el caràcter i fins el temple amb les creences i sentiments del veïnat.

— En vista de l'escassetat d'aigües potables existents, l'Ajuntament ha acordat contractar amb En Joan Boschmonar el subministre d'aigua d'un pou de la seva propietat, a una font provisional situada a la plaça dels Turers.

TERRASSA

Detencions :: Accidents :: Nou rector dels Escolapis

Al carrer de la Llibertat s'han fet algunes detencions amb motiu que Vicents Gil, de 39 anys, i Joaquim Argora es barallaren, produint-se ferides de consideració.

— A l'estació del Nord, mentre es feien maniobres amb una màquina del ferrocarril, tingué la desgràcia de quedar entre la dita màquina i una paret el maquinista, sofrint diverses contusions en algunes parts del cos.

— Dissabte pròpassat prengué possessió del càrrec el rector del col·legi de les Escolles Pies d'aquesta ciutat, reverend Prudenci Soler, cessant el que venia exercint, reverend P. Salvador Maré, el qual fou acomiadat pels seus amics d'aquesta ciutat, dirigint-se al col·legi de Barcelona, del carrer Ample, on ha de prendre possessió del càrrec de Superior.

Prof. de tres quarts de sis de dimarts, mentre estava collint herba a la via del Nord, prop del floc anomenat Pont de Vacarisses, Francesc Estruch, un tren que passà en direcció a Manresa li donà un cop tan fort que el llençà a tres metres de distància. Fou recollit per un dependent de la Companyia i portat cap a l'estació amb una vagoneta, morint als pocs moments.

MOLINS DE REI

La Joventut Catòlica

Responent a la invitació que tradicionalment cada any fa la Joventut Catòlica de Molins de Rei a l'Esbart Folk-lore de Catalunya, la secció de danses de la dita entitat es traslladarà a l'esmentada vila el pròxim divendres 30, a la tarda, per tal de celebrar una festa de danses populars.

Aquesta festa, que és la 432 que celebra, a partir de l'any 1908, tindrà lloc a la gran terrassa del local de la Joventut Catòlica, apropiada per a aquesta mena de manifestacions, anant la part musical a càrrec de la renomada còbra Cathalonia.

Els gentils dansaires de l'Esbart, dirigits pels directores J. Bollo, J. Rigol i J. Bial, executaran, en obsequi i corresponent a la gala invitada, un escollit programa de danses catalanes que finiràn amb l'inefable ball de les gitanes del Vallès.

SANT HILARI SACALM

Festa :: Fútbol :: Balls :: Teatral :: Altres noves

Ens trobem en plena temporada d'estiu, i continuada festa. S'ha celebrat la festa de la flor, a benefici dels pobres d'aquesta vila, pujant la recaptació a 1.042'35 pessetes.

Darrerament hi ha hagut un partit de fútbol entre l'Europa (selecció) i el C. D. Hilariense,

alternant amb una audiència de sardanes.

— Es troba entre nosaltres l'artista En Mateu Balaso.

— El festival de simpatia al mestre En Llorenç Carbonell, ha tingut un falaguer xit.

— S'ha celebrat amb molt d'èxit un lloft ball a l'Hotel Marim.

— La companyia que dirigeix l'August Barbosa, ha posat en escena "La mare", "El cor del poble" i "La vida", havent obtingut en l'execució un veritable èxit.

— Hi ha hagut una ballada de sardanes al passeig de la Font Vella, i un altre a la plaça Mossèn Jacint Vordaguer.

— Els dies 20, 21 i 22 hem tingut entre nosaltres l'Orquestra Padró, que ens ha deleitat amb el seu art. El primer dia, ultra al ball al saló de la Unió, a la tarda, i a la nit al teatre Tivoli, alternà en els intermedis, mentre la companyia d'August Barbosa interpretava "Mossèn Jacint", de l'immortal Guimerà. Tant l'execució teatral, com la musical, foren d'una exuberant manifestació d'art.

El dia 21 hi hagué un selecte concert al cafè de la Unió, assolint en cada composició mèrcuts aplaudiments. A la nit prengué part l'agrupació musical en el cotilló anomenat, la qual festa resultà bonica i divertida.

— No havent pogut encara gaudir suficientment de l'art de l'Orquestra, s'organitzà per a l'endemà, d'onze a una del matí, un escollit concert. L'auditori en sortí meravellat de la bel·líssima interpretació que féu de totes les composicions la celebrada Orquestra.

— La companyia de teatre que dirigeix l'August Barbosa, té anunciat per al dia del festival que la colònia estiuenca els dedica, a més d'"Ocells de pas", per la companyia, i "Cura de moro", l'execució de la qual anirà a càrrec dels joves de la colònia, l'estrena d'una comèdia en dos actes, original d'August Barbosa, "El doctor Rafart", que és esperada amb desig.

ARENYS DE MUNT

Diada de ballets i sardanes

Dimenge vinent, dia 30, se celebrará en aquest poble una festa interessant, en la qual prendran part l'Esbart de Dansaires Sant Jordi, del Casino de Sans, i la còbra La Principal de Palamós, que executaran, respectivament, ballets i sardanes.

— Entre les moltes coses que s'han dit, per a donar una explicació al fet, esmentem la que han publicat tots els periòdics, que algú veient l'ombra de la noia disparà la seva arma creient que es tractava d'un lladre. Trobem molt fantàstica aquesta explicació.

No creiem en aquesta coincidència. El que disparà s'havia de trobar al terrat mateix o a un de veí, car els metges forenses han dictaminat que la ferida era causada per un individu que es trobava al mateix pla que ella, i en aquest cas creiem que devia ésser prou prop per a distingir-la, amb més motiu tenint en compte que al terrat de la casa on vivia rebia la claror dels llums de la Plaça del Teatre; altrament, no creiem que hi hagi gaire gent capaç d'engegar un tret a la primera ombra que vegi.

Posats en aquesta suposició d'homicidi involuntari, el que disparà hauria hagut de fer-ho quan Dolores es trobava ja damunt de la barana, car el metge assegurava que la ferida era mortal de necessitat i que la noia no més podia donar set o vuit passos.

Recomanem al senyors que a l'estiu van a prendre la fresca al terrat que vagin en compte que ningú no els dispari cap tret, perquè segons es veu els terrats estan plens de gent a l'aiguat. Per altre costat, es demana que el senyor que disparà es presenti. Tractant-se d'un homicidi involuntari no li ha de passar res; al revés, li donaran una creu i el faran del sòmetent.

— La Vanguardia ha donat unes explicacions tan boniques del fet com que podria ésser que la ferida que el cadàver presentava fos d'una bala perduda, o que podria ésser que algú, volent evitar el suïcidi, li engegues el tret.

El jutjat ha practicat un reconeixement al terrat per tal de veure on s'havia desenvolupat el succés, i no s'ha posat res en clar.

EL FISCAL INTERVE EN EL SUMARI

En vista de la importància que pren la qüestió, el fiscal de l'Audiència ha resolt intervenir en la instrucció del sumari. Ha designat l'advocat senyor Josep Lluís Gargallo.

UNA VERSIO

Ahir recollírem una versió, que avui s'ha estès més.

Mainou, el promès de Dolores, projectava un afer amb els seus companys. Aquest afer els havia de donar grans resultats. Marxaren a Mallorca per a posar-lo a la pràctica. Dies eners, tots els periòdics mallorquins parlaven del descobriment d'una banda de timadors: foren detinguts alguns d'ells i es donà ordre de detenir els restants a Barcelona. Pocs dies després, fou detingut Mainou. En el temps que transcorregué de la tornada del viatge fins que fou detingut, Mainou refredà gairebé tot les seves relacions amb Dolores, la qual estava assabentada dels projectes del seu promès.

Segons la mateixa versió, un dels amics de Mainou tenia participació en el negoci de la casa de disposes on ella habitava.

ALTRES DETALLS

Com ja diguérem, Dolores havia de debutar al cabaret del

La mort misteriosa de Dolores Bernabeu

COM FOU ASSASSINADA? PER QUÈ? QUI LA MATÀ? - UNA VERSIO INTERESSANT

MES DECLARACIONS

Durant tot el dia d'ahir, el jutge d'instrucció senyor Pàramo treballà activament en la qüestió de la mort de Dolores Bernabeu. Gairebé tot el matí i bona part de la tarda la passà prenent declaracions. Sembla que cap no reportà noves dades d'interès; la majoria dels declarants eren artistes hostes de cases veïnes a la que vivia Dolores.

SEGUEIX EL MISTERI

El misteri no s'ha aclarit. Podem assegurar que es tracta d'un crim. Però, qui l'ha morta? Com fou morta? Per què l'assassinaren? Cal dir que aquest és un dels successos més misteriosos i que té un fort interès, no un interès fútilment com la major part dels crims.

Gairebé tothom ha declarat que Dolores no donava a entendre per res que es volia suïcidar; alguns, sentiren un soroll estrany poc abans de caure la noia al carrer; un, sentí un tret; altres han declarat que aquella mateixa tarda havia estat al "Grill Room" amb uns individus; es diu que uns quants dies abans, al mateix "Grill Room", Dolores estava amb un amic parlant dels seus avenços en l'escriptura i li feren escriure unes ratlles; ningú de la casa es presentà a la casa de socors abans de l' aixecament del cadàver; quan caigué el seu cos al carrer, no obstant el soroll que féu i l'alarma que hi hagué al veïnat, ningú del pis on vivia sortí, i uns veïns asseguruen que es veia llum al pis per una escafeta dels porcions; està comprovat que tenia una bala al cos, amb orifici d'entrada a l'esquena; el caligraf que estudià la lletra que deixà, ha dictaminat que era apòcrifa; una noia de la despesa tingué un gran interès a dir que la Dolores deixà una carta dins d'una bombonera de la seva cambra; el jutjat no trobà el portamonedes de la noia a la barana del terrat, i en canvi força més tard, una veïna el lliurà al jutjat dient que l'havia trobat damunt de la barana del terrat, precisament. No són prou eloqüents totes aquestes dades per a demostrar l'existència del crim?

Entre les moltes coses que s'han dit, per a donar una explicació al fet, esmentem la que han publicat tots els periòdics, que algú veient l'ombra de la noia disparà la seva arma creient que es tractava d'un lladre. Trobem molt fantàstica aquesta explicació.

No creiem en aquesta coincidència. El que disparà s'havia de trobar al terrat mateix o a un de veí, car els metges forenses han dictaminat que la ferida era causada per un individu que es trobava al mateix pla que ella, i en aquest cas creiem que devia ésser prou prop per a distingir-la, amb més motiu tenint en compte que al terrat de la casa on vivia rebia la claror dels llums de la Plaça del Teatre; altrament, no creiem que hi hagi gaire gent capaç d'engegar un tret a la primera ombra que vegi.

Posats en aquesta suposició d'homicidi involuntari, el que disparà hauria hagut de fer-ho quan Dolores es trobava ja damunt de la barana, car el metge assegurava que la ferida era mortal de necessitat i que la noia no més podia donar set o vuit passos.

Recomanem al senyors que a l'estiu van a prendre la fresca al terrat que vagin en compte que ningú no els dispari cap tret, perquè segons es veu els terrats estan plens de gent a l'aiguat. Per altre costat, es demana que el senyor que disparà es presenti. Tractant-se d'un homicidi involuntari no li ha de passar res; al revés, li donaran una creu i el faran del sòmetent.

— La Vanguardia ha donat unes explicacions tan boniques del fet com que podria ésser que la ferida que el cadàver presentava fos d'una bala perduda, o que podria ésser que algú, volent evitar el suïcidi, li engegues el tret.

El jutjat ha practicat un reconeixement al terrat per tal de veure on s'havia desenvolupat el succés, i no s'ha posat res en clar.

EL FISCAL INTERVE EN EL SUMARI

En vista de la importància que pren la qüestió, el fiscal de l'Audiència ha resolt intervenir en la instrucció del sumari. Ha designat l'advocat senyor Josep Lluís Gargallo.

UNA VERSIO

Ahir recollírem una versió, que avui s'ha estès més.

Mainou, el promès de Dolores, projectava un afer amb els seus companys. Aquest afer els havia de donar grans resultats. Marxaren a Mallorca per a posar-lo a la pràctica. Dies eners, tots els periòdics mallorquins parlaven del descobriment d'una banda de timadors: foren detinguts alguns d'ells i es donà ordre de detenir els restants a Barcelona. Pocs dies després, fou detingut Mainou. En el temps que transcorregué de la tornada del viatge fins que fou detingut, Mainou refredà gairebé tot les seves relacions amb Dolores, la qual estava assabentada dels projectes del seu promès.

Segons la mateixa versió, un dels amics de Mainou tenia participació en el negoci de la casa de disposes on ella habitava.

ALTRES DETALLS

Com ja diguérem, Dolores havia de debutar al cabaret del

Palace la nit que fou morta. Abans s'estava en una casa de la noia del carrer de Barba. Passà a la despesa del passatge d'Escudellers a proposta d'un senyor float en coses de teatre; ens han dit que la tarda del dia del fet, Dolores havia estat a casa seva.

Mainou havia estat promès de la germana de Dolores, amb la qual tingué un fill, Joan Mainou, la qual deixà per prendre a Dolores. Les dues germanes refroradran les relacions.

LES SARDANES

Dissabte, dia 29, nit

Penya Sardanista Barcelona, Bar Mediterrani, Passeig de Colom. Còbra Unió Guixolense. F. de la S. de Badalona, plaça de la Ciutat. Còbra P. Barcelonina.

Agupació Sardanista, Cafè Central. Còbra Catalunya. Matí, tarda i nit: Vilafranca del Penedès. Còbra Barcelona. Molins de Rei. Còbra Barcinou.

Dimenge, dia 30, matí

Orfeó de Sans. Còbra Unió Guixolense.

Carrer Pacifico, Sagrera. Còbra P. Barcelonina.

Foment de la Sardana de Sans, carrer Gollares, ballets i sardanes. Còbra Catalunya.

Vilafranca del Penedès. Còbra Barcelona.

Carrer Sardenya. Còbra Barcinou.

Tarda.—Casp. Còbra P. Barcelonina.

Molins de Rei. Còbra Catalunya.

Agupació Sardanista, P. Palau.

Vilafranca del Penedès. Còbra Barcelona.

Turó Park. Còbra Barcinou.

Orfeó de Sans, ballets i sardanes. Còbra Unió Guixolense.

Foment Sardanista d'Horta, carrer Compomar. Còbra Terrassa.

Nit.—Orfeó de Sans, sardanes i concert. Còbra Unió Guixolense.

Agupació Sardanista i Cafè Comtal. Còbra Terrassa.

València entre Urgell i Vil·larroel. Còbra P. Barcelonina.

Vilafranca del Penedès. Còbra Barcelona.

Penya Sardanista Barcelona, Bar Mediterrani, Passeig de Colom. Còbra Barcinou.

F. de la S. de Sans, Passatge del Cercle. Còbra Catalunya.

Dimarts, dia 31, nit

Agupació Sardanista, Cafè Comtal. Còbra Catalunya.

Matí, tarda i nit.—Vilafranca del Penedès. Còbra Barcelona.

Dimarts, dia 1, nit

Agupació Sardanista, Cafè Comtal. Còbra Catalunya.

Dimercres, dia 2, nit

Agupació Sardanista, Cafè Comtal. Còbra Catalunya.

F. de S. Barcelona, plaça de la Cascada del Parc. Còbra Barcinou.

Dijous, dia 3, nit

Tibidabo. Còbra Catalunya.

F. de la S. de Sans. Passatge del Cercle. Còbra P. Barcelonina.

A les nou, Colom A. N. Radi-difusió. Còbra Barcelona.

A les deu, Penya Sardanista Barcelona, Bar Mediterrani, Passeig de Colom. Còbra Barcelona.

Divendres, dia 4, nit

Agupació Sardanista, Cafè Comtal. Còbra Catalunya.

Casino de Masnou. Còbra P. Barcelonina.

A dos quarts de nou, Radi-Català. Còbra Radi-Catalana.

Es llegí una comunicació de

la "Voz Médica", de Madrid, oferint-se espontàniament, ja que donada l'enormitat dels càrrecs i proves presentades, pren la nostra defensa per dignitat professional.

Així mateix es féu constar l'agraïment amb què es veu la favorable acollida de la premsa a la nostra documentada i enèrgica campanya.

Algun dels reunits manifestà la conveniència de sotmetre a la vicieta pública els "mérits" de què estan en possessió bona part dels admesos, perquè així l'opinió pugui parangonar-los amb els molts dels exclosos; la Comissió prengué bona nota d'això, però féu constar que esperava no veure's en el dolorós cas d'haver d'exposar públicament els deporables expedients i cap mèrit dels prescrits per la llei, de molts dels seus companys.

La Comissió anuncià l'intima persuasió d'un favorable desenllaç dintre poc temps.

Amb entusiasme i unanimitat es donà ample vot de confiança a la Comissió gestora per l'actuació.

Universitat de Barcelona

Junta de Beques

La Junta de Beques de la Universitat de Barcelona anuncia la provisió de les següents beques:

Fundació doctor Pere Esquerdo.—Primera beca, amb la dotació anual de 500 pessetes, per a cursar estudis de segona ensenyança. Segona i tercera beques, amb la dotació anual de 750 pessetes cada una, ambdues per a cursar estudis de la llicenciatura en Medicina. Quarta beca, amb la dotació de 1.200 pessetes, per a cursar el Doctorat en Medicina.

Beca Eugeni Maia Mirons.—De l'Excm. Ajuntament de Reus, amb la dotació anual de 1.000 pessetes, per a seguir els estudis de la carrera que cursi o elegixi lliurement l'alumne natural de Reus al qual s'adjudiqui.

Pensions de l'Estat.—Una per a cada una de les Facultats de Filosofia i Lletres, Dret, Ciències, Medicina i Farmàcia, respectivament.

Les instàncies i documents justificatius podran ésser presentats fins al dia 15 de setembre. Els altres detalls s'especificuen en el cartell-convocatori imprès fixat en la Secretaria general de la Universitat, en els taulells d'anuncis de les Facultats i Instituts nacionals de Segona Ensenyança i altres centres docents.

LA DENUNCIA CONTRA EL DOCTOR AGELL

Al Palau de Justícia no es téia ahir notícia—segons ens fou assegurat—de la denúncia contra el doctor Agell per desaparició de documents i aparells, arran d'ésser declarat cessant del càrrec de director de l'Escola de Tecnologia.

LA GALERIA GOTICA

La Comissió liquidadora de la dissolta Mancomunitat de Catalunya ha aprovat una consignació per tal d'acabar la restauració de la Galeria gòtica del Palau de la Generalitat.

EL LECTOR DIU...

UNA BIBLIOTECA AL POBLE NOU

Sr. Director:

A la barriada eminentment obrera del Poble Nou, on d'uns quants anys ençà es veu notant un afany accentuat de regeneració i cultura per una part del seu jovent, que es planyia de fenderament en què es trobava en relació amb la resta de la urbs barcelonina un nou i considerable esforç ve a palesar la bona orientació que duu aquest estol d'amics de la cultura catalana.

Es tracta avui de bastir una gran Biblioteca Popular Catalana, on entremig de les seccions destinades a les obres escrites en altres llengües, hi tinguí una bella representació i supremacia el llibre català en els seus diversos aspectes.

Aquesta Biblioteca, pública i ambulat, serà bellament emmarcada dins del casal de l'Agupació Excursionista Júpiter, i regirà sota el patronatge i la direcció d'aquesta entitat, facilitant a tot ciutadà el llibre que li calgui per a l'esbarjament, estudi o consulta.

LA POST-GUERRA

Caillaux ha tornat de Londres, si no victoriós, satisfet

A Canton s'han entaulat forts combats pels carrers
La situació a tot el país és molt greu

El Congrés Socialista ha acordat que Alemanya i Rússia han d'entrar a la Societat de Nacions

LA TORNADA DE CAILLAUX
Londres, 27. — M. Caillaux, que és esperat a París a un quart de set de la tarda d'avui, en prendre el tren a l'estació de Victoria ha declarat que estava encisat de l'èxit de la seva missió a Londres demanant la subjecció a l'emprèstit sigui prorrogada fins a finals del mes de setembre. — Radio.

CAILLAUX DEMANARÀ QUE ES PRORROGUI L'EMPRESTIT
París, 27. — S'assegura que quan el ministre de Finances senyor Caillaux torni de Londres demanarà al Consell de Ministres que la subjecció a l'emprèstit sigui prorrogada fins a finals del mes de setembre. — Radio.

EL RESULTAT DE LES ENTREVISTES DE LONDRES
París, 27. — De tornada de Londres, ha arribat aquesta tarda, a un quart de set, el ministre de Finances senyor Caillaux.

En rebre després un nombrós grup de corresponents anglo-americans i representants de la premsa francesa, s'ha limitat a fer les següents manifestacions:

"Ho he dit en el meu comunicat de Londres. No he pogut guanyar tota la batalla, i no pot dir-se que hem triomfat." — Havas.

UN CREDIT ANGLÉS PER A L'EMISSIÓ DE L'EMPRESTIT FRANCES
Londres, 27. — S'assegura que un consorci de banquers de la City ha ofert a M. Caillaux la concessió d'un crèdit suficient per a l'emissió d'un emprèstit francès. — Radio.

CONSELL DE MINISTRES A FRANÇA
París, 27. — Aquesta nit s'ha celebrat un nou Consell de Ministres durant el qual el senyor Caillaux ha posat els seus col·legues al corrent de les gestions que ha realitzat a Londres respecte a la qüestió del crèdit francès de guerra. — Radio.

ELS ESTATS UNITS NO FARAN PAS LES MATEIXES CONDICIONS QUE ANGlaterra
Londres, 27. — Comuniquen de Washington a l'Agència Reuter que en els cercles financers autoritzats es declara que si França espera obtenir dels Estats Units condicions anàlogues a les que sembla concedir-li Anglaterra, se li farà present que el seu deute als Estats Units és molt més important que el que és objecte de les actuals negociacions de Londres. — Havas.

AL NORDAMERICA NO CREUEN EN L'EXIT D'UN ARRANJAMENT GENERAL DELS DEUTES DE GUERRA
Londres, 27. — En els cercles nordamericans hi ha escepticisme sobre les probabilitats que sigui acceptada la suggestió britànica d'un reglament general de guerra. El Govern dels Estats Units considera aquest assumpte com una qüestió de caràcter particular, i per tant el reglament no pot tenir un caràcter interlinal.

Per contra, una part de l'opinió britànica es nega a admetre la possibilitat d'un arranjament del deute francès amb Anglaterra abans que s'hagin entaulat negociacions amb els Estats Units. Sembla que hi ha la temença que si el Govern britànic concedeix a França una ampla reducció del seu deute aquesta mesura portaria a un augment en la capacitat de pagament de França del qual el Govern americà se'n podria beneficiar en el moment de les negociacions.

ELS REBELS HAN ENTRAT A LA CIUTAT
Hong Kong, 27. — S'han registrat combats a Canton, mancament fins ara detalls de l'esdeveniment. — Havas.

Hong Kong, 27. — Les noves que es reben de Canton són molt greus. Sembla ésser que impensadament s'han reemprès els combats en aquella regió i que als carrers de Canton té lloc una gran batalla.

Encara no es tenen detalls precisos. — Radio.

DETENCIÓ DE CONTRABANDISTES D'ARMES
Londres, 27. — Comuniquen de Xang-Hai a l'Agència Reuter que la policia ha detingut cinc individus: un anglès, un francès, un americà, un alemany i un xinès, acusats de dedicar-se al contraban d'armes.

La policia ha trobat 25 fusells, 2 pistoles i una gran quantitat de municions i 35.000 dòlars destinats a la compra d'armes.

Es creu que es practicaràn altres detencions. — Havas.

DE FRANÇA
El Congrés Socialista
PER LA UNIVERSALITZACIÓ I DEMOCRATITZACIÓ DE LA SOCIETAT DE LES NACIONS
Marsella, 27. — El Congrés socialista internacional ha adoptat per unanimitat una resolució proposada per la Comissió de la pau, reclamant la universalització i democratització de la Societat de les Nacions, l'article 19 del qual ha d'ésser precisat perquè tingui eficàcia.

Aquesta resolució preconitza la creació d'un Consell d'economia col·lectiva internacional i l'arbitratge obligatori per a tots els conflictes.

El problema en suspens a conseqüència de l'assumpte de les reparacions i dels deutes han d'ésser resolts en harmonia amb les solucions socialistes.

LA XINA
Forts combats a Canton
ELS REBELS HAN ENTRAT A LA CIUTAT
Hong Kong, 27. — S'han registrat combats a Canton, mancament fins ara detalls de l'esdeveniment. — Havas.

Hong Kong, 27. — Les noves que es reben de Canton són molt greus. Sembla ésser que impensadament s'han reemprès els combats en aquella regió i que als carrers de Canton té lloc una gran batalla.

Encara no es tenen detalls precisos. — Radio.

DE RUSSIA
El bicentenari de l'Acadèmia Russa de Ciències
DECLARACIONS D'A. P. KARPINSKY, PRESIDENT
Moscou, 27. — A. P. Karpinsky, president de l'Acadèmia Russa de Ciències, ha declarat que aquesta Acadèmia ocupa un dels llocs més honors entre les institucions científiques del món. N'hi ha prou amb indicar, segons ell, que els savis estrangers que gaudeixen de més gran autoritat, n'han parlat sempre amb gran elogi col·locant-la al nivell de les institucions de més renom.

Entre els membres d'aquesta Acadèmia ha dit Karpinsky, hom troba els noms de molts de savis estrangers. El títol de membre de l'Acadèmia Russa de Ciències ha estat sempre molt considerat.

DE BELGICA
TROTSKI ESTÀ A SPA MOLT CANSAT
Lloja, 27. — El "Journal de Liege" assegura que Trotski passa temporada a Spa i que es troba molt cansat, fent una vida molt rotunda. — Havas.

DE TURQUIA
PRIMERA PEDRA DEL MONUMENT A MUSTAFA KEMAL
Angora, 27. — Comuniquen de Constantinoble que ha estat col·locada la primera pedra del monument a Mustafa Kemal Patxa, president de la República. — Havas.

DE FILIPINES
DE PINEDO RETINGUT PER LES PLUGES
Manila, 27. — Ahir arribà l'avioner italià De Pinedo, procedent d'Artimonon, on havia estat retingut per les pluges. — Havas.

DE AUSTRIA
VIOLENT CÍCLO AL DANUBI
Viena, 27. — Ambdós costats del Danubi han sofert els devastadors efectes d'un violent cicló. El campanar d'una església ha caigut, morint tres homes entre les runes.

De 600 cases de banys d'un balneari, 550 foren arrencades pel cicló,

DE FRANÇA
De França han anunciat llur visita els senyors Lévy i Pellot, de París; Girondelle, de Lille, i Rotet, d'Estrasburg.

De Gran Bretanya, hom ha rebut el salut de la Universitat d'Oxford. — Tass.

ELS ARMAMENTS BRITANICS A LA MAR BALTICA
Moscou, 26. — Les "Iscestia" han donat fa poc la nova procedència d'Oslo, segons la qual, a conseqüència de la visita de l'esquadra britànica a la Mar Bàltica, hom es proposa d'instal·lar bases militars a les costes d'aquesta mar, i particularment a Uté, a Ieró i a les illes d'Aland, de conformitat amb el programa de defensa de les costes de Finlàndia elaborat l'any passat sota el control de la comissió d'experts britànics.

Al Comissariat de Marina han donat la informació següent:

"Les bases navals i militars a les illes d'Aland poden adquirir una gran importància estratègica. La sortida del golf de Finlàndia a la mar Bàltica és tançada al Sud per les illes Oesel i Dage, on la Gran Bretanya es proposa d'instal·lar també es bases. Al Nord les illes Uté i Ieró són les més importants. D'aquesta manera la fortificació de les illes d'Aland tancarà la sortida del golf de Finlàndia, la qual cosa impedirà la lliure navegació de la flota soviètica.

En el que fa referència als armaments navals de Finlàndia, la instal·lació d'una base per als submarins danesos el llac Ladaga, menaça també la navegació russa. En cas de guerra, els submarins danesos podran interrompre la navegació soviètica des del llac Ladaga, fins a Leningrad. — Tass.

DE RUSSIA
El bicentenari de l'Acadèmia Russa de Ciències
DECLARACIONS D'A. P. KARPINSKY, PRESIDENT
Moscou, 27. — A. P. Karpinsky, president de l'Acadèmia Russa de Ciències, ha declarat que aquesta Acadèmia ocupa un dels llocs més honors entre les institucions científiques del món. N'hi ha prou amb indicar, segons ell, que els savis estrangers que gaudeixen de més gran autoritat, n'han parlat sempre amb gran elogi col·locant-la al nivell de les institucions de més renom.

Entre els membres d'aquesta Acadèmia ha dit Karpinsky, hom troba els noms de molts de savis estrangers. El títol de membre de l'Acadèmia Russa de Ciències ha estat sempre molt considerat.

DE BELGICA
TROTSKI ESTÀ A SPA MOLT CANSAT
Lloja, 27. — El "Journal de Liege" assegura que Trotski passa temporada a Spa i que es troba molt cansat, fent una vida molt rotunda. — Havas.

DE TURQUIA
PRIMERA PEDRA DEL MONUMENT A MUSTAFA KEMAL
Angora, 27. — Comuniquen de Constantinoble que ha estat col·locada la primera pedra del monument a Mustafa Kemal Patxa, president de la República. — Havas.

DE FILIPINES
DE PINEDO RETINGUT PER LES PLUGES
Manila, 27. — Ahir arribà l'avioner italià De Pinedo, procedent d'Artimonon, on havia estat retingut per les pluges. — Havas.

DE AUSTRIA
VIOLENT CÍCLO AL DANUBI
Viena, 27. — Ambdós costats del Danubi han sofert els devastadors efectes d'un violent cicló. El campanar d'una església ha caigut, morint tres homes entre les runes.

De 600 cases de banys d'un balneari, 550 foren arrencades pel cicló,

DE FRANÇA
El Congrés Socialista
PER LA UNIVERSALITZACIÓ I DEMOCRATITZACIÓ DE LA SOCIETAT DE LES NACIONS
Marsella, 27. — El Congrés socialista internacional ha adoptat per unanimitat una resolució proposada per la Comissió de la pau, reclamant la universalització i democratització de la Societat de les Nacions, l'article 19 del qual ha d'ésser precisat perquè tingui eficàcia.

Aquesta resolució preconitza la creació d'un Consell d'economia col·lectiva internacional i l'arbitratge obligatori per a tots els conflictes.

El problema en suspens a conseqüència de l'assumpte de les reparacions i dels deutes han d'ésser resolts en harmonia amb les solucions socialistes.

LA XINA
Forts combats a Canton
ELS REBELS HAN ENTRAT A LA CIUTAT
Hong Kong, 27. — S'han registrat combats a Canton, mancament fins ara detalls de l'esdeveniment. — Havas.

Hong Kong, 27. — Les noves que es reben de Canton són molt greus. Sembla ésser que impensadament s'han reemprès els combats en aquella regió i que als carrers de Canton té lloc una gran batalla.

Encara no es tenen detalls precisos. — Radio.

DETENCIÓ DE CONTRABANDISTES D'ARMES
Londres, 27. — Comuniquen de Xang-Hai a l'Agència Reuter que la policia ha detingut cinc individus: un anglès, un francès, un americà, un alemany i un xinès, acusats de dedicar-se al contraban d'armes.

La policia ha trobat 25 fusells, 2 pistoles i una gran quantitat de municions i 35.000 dòlars destinats a la compra d'armes.

Es creu que es practicaràn altres detencions. — Havas.

DE FRANÇA
El Congrés Socialista
PER LA UNIVERSALITZACIÓ I DEMOCRATITZACIÓ DE LA SOCIETAT DE LES NACIONS
Marsella, 27. — El Congrés socialista internacional ha adoptat per unanimitat una resolució proposada per la Comissió de la pau, reclamant la universalització i democratització de la Societat de les Nacions, l'article 19 del qual ha d'ésser precisat perquè tingui eficàcia.

Aquesta resolució preconitza la creació d'un Consell d'economia col·lectiva internacional i l'arbitratge obligatori per a tots els conflictes.

El problema en suspens a conseqüència de l'assumpte de les reparacions i dels deutes han d'ésser resolts en harmonia amb les solucions socialistes.

LA XINA
Forts combats a Canton
ELS REBELS HAN ENTRAT A LA CIUTAT
Hong Kong, 27. — S'han registrat combats a Canton, mancament fins ara detalls de l'esdeveniment. — Havas.

Hong Kong, 27. — Les noves que es reben de Canton són molt greus. Sembla ésser que impensadament s'han reemprès els combats en aquella regió i que als carrers de Canton té lloc una gran batalla.

Encara no es tenen detalls precisos. — Radio.

DETENCIÓ DE CONTRABANDISTES D'ARMES
Londres, 27. — Comuniquen de Xang-Hai a l'Agència Reuter que la policia ha detingut cinc individus: un anglès, un francès, un americà, un alemany i un xinès, acusats de dedicar-se al contraban d'armes.

La policia ha trobat 25 fusells, 2 pistoles i una gran quantitat de municions i 35.000 dòlars destinats a la compra d'armes.

Es creu que es practicaràn altres detencions. — Havas.

DE RUSSIA
El bicentenari de l'Acadèmia Russa de Ciències
DECLARACIONS D'A. P. KARPINSKY, PRESIDENT
Moscou, 27. — A. P. Karpinsky, president de l'Acadèmia Russa de Ciències, ha declarat que aquesta Acadèmia ocupa un dels llocs més honors entre les institucions científiques del món. N'hi ha prou amb indicar, segons ell, que els savis estrangers que gaudeixen de més gran autoritat, n'han parlat sempre amb gran elogi col·locant-la al nivell de les institucions de més renom.

Entre els membres d'aquesta Acadèmia ha dit Karpinsky, hom troba els noms de molts de savis estrangers. El títol de membre de l'Acadèmia Russa de Ciències ha estat sempre molt considerat.

DE BELGICA
TROTSKI ESTÀ A SPA MOLT CANSAT
Lloja, 27. — El "Journal de Liege" assegura que Trotski passa temporada a Spa i que es troba molt cansat, fent una vida molt rotunda. — Havas.

DE TURQUIA
PRIMERA PEDRA DEL MONUMENT A MUSTAFA KEMAL
Angora, 27. — Comuniquen de Constantinoble que ha estat col·locada la primera pedra del monument a Mustafa Kemal Patxa, president de la República. — Havas.

DE FILIPINES
DE PINEDO RETINGUT PER LES PLUGES
Manila, 27. — Ahir arribà l'avioner italià De Pinedo, procedent d'Artimonon, on havia estat retingut per les pluges. — Havas.

EL GOVERN DEL DIRECTORI MILITAR

EL REI I EL GENERAL PRIMO DE RIVERA PASSARAN UNS QUANTS DIES A MADRID

EL CONSELL D'AHIR NO FOU SINO UN CANVI D'IMPRESSIONS

EL CONSELL AMB EL REI
Madrid, 27. — A les onze del matí, tal com estava anunciat, es reuniren els vocals del Directori en Consell, presidit pel Rei.

La reunió ha acabat a la una de la tarda.

En sortir, el general Primo de Rivera ha dit:

"Hem celebrat el primer Consell amb el monarca i hem donat compte d'expedients i de diversos projectes de reorganització, així com de la situació general, i amb especialitat de la solució favorable de la vaga de metal·lúrgics de Bilbao, la solució de la qual ha estat un encert i una fortuna.

També hem donat compte — ha afegit el president — de tots els projectes referents al desenvolupament nacional.

— Se celebrà un altre Consell presidit pel Rei? — ha preguntat un periodista.

— No ho sé — ha contestat el general Primo de Rivera —; depèn de les circumstàncies i sobretot de la voluntat del Monarca.

— Ha determinat la data en què tornarà al Marroc? — ha interrogat un altre periodista.

— Encara no, perquè estaré a Madrid quatre o cinc dies.

— I el Rei, quan tornarà a Sant Sebastià?

— El Sobirà — ha acabat dient — sortirà gairebé quan ho faci jo.

LA REUNIO HA ESTAT UN SIMPLE CANVI D'IMPRESSIONS
Madrid, 27. — Des del Palau els generals del Directori s'han traslladat al ministeri de la Guerra.

Allí han estat reunits fins a les dotze en punt.

Després de la reunió el general Primo de Rivera, parlant amb els periodistes, ha dit que el tractat a la reunió ha estat només un simple canvi d'impressions, tenint en compte que aquesta tarda, com a dijous, no celebrà la reunió el Directori.

SOL·LICITUD DE LA CAMBRA OFICIAL DE LA INDUSTRIA
Madrid, 27. — La Cambra Oficial de la Indústria de la província de Madrid ha elevat al Directori militar un escrit sol·licitant el degut aclariment als preceptes per què actualment es regulen els serveis de transports mecànics, rodats, per les carreteres de la península.

Formant la conveniència i necessitat d'aquest aclariment en la injusta aplicació que actualment tenen els referits preceptes, per no existir la precisa concordància entre la lletra i l'esperit de la llei, la qual cosa ha ocasionat un fals estat de dret que alavoreix concessions de línies de companyies que mai no realitzaren el servei o el realitzen deficientment, preferents a altres empreses de seguretat i perfecció reconegudes.

Tracta d'aconseguir la Cambra una urgent solució en aquest particular, no sols per la manifesta injustícia amb què es veu procedint, sinó també per donar fi al tal estat de coses, que lluny d'afavorir equitativament el desenvolupament de tan important servei de transports, sembla obrar-se tan sols per mobils de conveniències particulars, en contraposició amb la utilitat pública, que és la base d'aquesta concessió.

PEL FOMENT DE L'AVIACIÓ
Els regidors senyor Bofarull, Serjón i Romero, han presentat a la Comissió municipal Permanent la següent proposició:

"El desenvolupament de l'aviació del tràfic aeri, requereix una organització terrestre mitjançant l'establiment d'aeroports, veritables molls d'atrancament i estacions de comunicació aèria, sense els quals és inútil pensar en la instal·lació i explotació normal de línies aèries.

A tots els països es presta atenció singular, tant pels poders públics com per les corporacions municipals a l'aviació a llur base; els aeroports civils, i en alguns, l'Estat els organitza directament en els ports marítims, en altres, els subvenciona, i en altres, els propis ajuntaments construeixen els aeròdroms per compte propi o contribueixen a llur instal·lació per qualsevol de les següents formes de protecció: a) Subvencions per una sola vegada, que assoleixin a cobrir en la seva totalitat o en part solament, l'import de les despeses de primer establiment. b) Subvencions a les línies aèries que s'estableixin partint de l'aeroport civil. c) Construcció d'hangars i altres elements integrants de l'aeroport. d) Urbanització dels terrenys per a l'aeroport i construcció de línies de comunicació terrestre que condueixin a aquell.

No obstant ésser reduïda encara l'aviació civil i incipient el tràfic aeri a Espanya, s'anuncia l'establiment de diverses línies que partint unes de la nostra capital i altres passant-hi, requereixen la construcció de l'aeroport civil sense el qual no podrien funcionar ni ésser utilitzades degudament.

Les línies aèries, els estudis de les quals es troben ja realitzats i que es projecta inaugurar aviat, són: Barcelona - Saragossa - Madrid i Madrid - Còrdova - Sevilla, per tal d'enllaçar amb la ruta d'Àfrica ara i d'Amèrica més tard, en l'aeroport sevillà i amb la línia internacional Lió-Ginebra-París-Londres i de Viena-Constantinoble per l'aeroport de la ciutat comtal.

Els beneficis que al comerç i a l'economia de Madrid i d'Espanya tota haurien de reportar, induïen als regidors que subscriuen a proposar a l'Excm. Ajuntament presti la seva ajuda a la comunicació aèria de tan vital interès municipal i nacional i contribueixi, en la forma que cregui preferible, a l'establiment de l'aeroport civil en el centre d'Espanya."

DEL CONGRESO SOCIALISTA DE MARSELLA
Madrid, 27. — "El Socialista" publica aquesta nit un telegrama de l'ex-diputat del partit Sabarot, datat a Marsella, on com es sabut s'està celebrant el Congrés Internacional Socialista. El telegrama al·ludit diu:

"Marsella, 26. — Dos ministres d'afers estrangers, els camarades Moller, de Suècia, i Vandervelde, de Bèlgica, han presidit la sessió d'avui. Han estat aprovades les mocions relatives a l'atur forçós, alcoholisme, tuberculosi, feminisme i joventuts socialistes. Ha arribat el camarada Herlaxder Ribeiro, delegat de Portugal. El companyi Ichevogen, representant de l'Argentina, ha defensat l'informe referent a la tuberculosi i higiene social. Ferran de los Rios ha presentat la moció agrària, la qual ha estat aprovada d'acord amb l'exposat per Morer en la Comissió. L'acord franco-espanyol-anglès relatiu al problema del Marroc, que fou aprovat en la reunió de París efectuada el mes de juliol, ha estat acceptat íntegrament pel Congrés. Les sessions de l'Assemblea s'ampliaran divendres vinent. — Sabarot."

LA CRISI INDUSTRIAL ANGLESA
"La Epoca", referint-se a la crisi de la indústria anglesa, diu que es deu a la pèrdua dels mercats exteriors i que els resultats obtinguts el mes de juny en les dunes del Regne Unit acrediten l'eficàcia de les defenses aranzelàries adoptades, i després de fer un resum de dades sobre l'eficàcia del proteccionisme, afegeix:

"No cal esperar d'aquesta nova orientació aranzelària, ni donant-li-hi un major abast, una eficàcia decisiva en el guarniment dels mals d'una economia que no pot viure sense un intens comerç internacional, però que ha servit per millorar un dels conceptes del problema: el del dèficit esportador i intercanvi, que salta a la vista."

UNA DONA DONA A LLUM EN EL TREN
En el correu ascendent de Cartagena se sentí amb dolors de maternitat Trinitat Calhate, de trenta dos anys, que procedia de l'estació port de veure la seva mare, acompanyada de dues petites filles seves.

Diverses persones que viatjaven junt amb ella li prodigaren tota mena de socorsos i encara que es creia que l'infantament no sobrevindria abans d'arribar a Madrid, el cert és que a dos quarts de quatre del matí, entre Villarrobledo i Socuéllanos, Trinitat ha parit.

Els viatgers han curat que no li manqués res en el transcurs. A més, per iniciativa dels viatgers s'ha fet un recapte a favor de la partera, que és de condició modestíssima.

En arribar a Madrid han llurat 26 pessetes al marit de Trinitat, producte de la recaptat.

DARRERA HORA DE BARCELONA
BOXA
LA VETLLADA DEL MUNDIAL UNA BELLA ACTUACIÓ D'ALIS, QUE LI DONA LA VICTORIA DESPRES DE DOS K.D.
SOBRE SCHALADENCHAUFEN, UN BON COMBAT ROS-SALES, QUE ACABA AMB MATCH NUL
En la vetllada d'ahir, que portà gran quantitat de públic al Mundial, Alis se'n presentà en bella forma, fent un gran combat davant el fort alsàcia, a qui vencé per una gran diferència de punts, després d'haver-lo derribat dues vegades al tapis. Alis està actualment força entrenat, i si bé el seu punch no és potser tan contundent com abans, féu gala d'un magnífic joc de directes d'esquerra, esquives i croches, acabades quasi totes amb uns croches que en un altre que no tingués la resistència de Schaladenchaufen, haurien estat d'efectes decisius. Aquest darrer ens demostrà una formidable resistència, a l'ensem que valentia, Anà a terra per nou segons en els cinquè i sisè rounds, i rebé un formidable croché de dreta en el vuitè que el féu trontollar, aguantant, però, fins al final.

Ros féu un bell combat davant Sales. Se'n presentà esgrimista i puncheur, atacant i portant molt bé tot el combat. Era el vencedor per a tot hom, però els jutges no ho van creure pas així.

Aracil i Próspero feren match nul en un combat dolentíssim. Puig vencé Diógenes, i Díaz i Rodríguez feren match nul.

DEL MARROC
COMUNICAT OFICIAL ESPANYOL
Madrid, 27. — Segueixen venint notícies dels efectes produïts a Agadir pels nostres bombarders.

Una bomba d'aeroplà ha mort, prop del poblat, 43 homes refugiats en una cova, i una altra, a Tanguin, ha causat vuit morts i dotze ferits.

Al campament de Tenin, del territori de Larraix, han estat revistades pel general Riquelme i el coronel Orgaz, les forces del Maghzen, presenciant l'acte els habitants dels poblat en massa amb els seus caïds.

Després de la revista hi hagué una brillant desfilada, i a continuació un àpat a l'estil del país, reinant durant l'acte la major cordialitat.

DE TURQUIA
PRIMERA PEDRA DEL MONUMENT A MUSTAFA KEMAL
Angora, 27. — Comuniquen de Constantinoble que ha estat col·locada la primera pedra del monument a Mustafa Kemal Patxa, president de la República. — Havas.

DE FILIPINES
DE PINEDO RETINGUT PER LES PLUGES
Manila, 27. — Ahir arribà l'avioner italià De Pinedo, procedent d'Artimonon, on havia estat retingut per les pluges. — Havas.

DETENCIONS A DAMASC
Beyrouth, 27. — Ha quedat comprovada, segons sembla, la complicitat dels drusos amb el dit "partit del poble", de Damasc, el qual compataba, demés, amb l'adhésió d'elements nacionalistes.

Ahir es practicaren bastantes detencions a Damasc.

El president del partit del poble, doctor Chehbardar, s'ha donat a la fuga. — Havas.

UN COMBOI D'OR ASSALTAT
Londres, 27. — Comuniquen de Bagdad a l'Agència Reuter que un comboi automòbil que transportava or amb destinació al Banc Imperial ha estat assaltat al desert per alguns bandits, entre Bagdad i Beyrouth.

Hi ha tres persones ferides, entre elles una dona.

Les autoritats franceses van a trametre un cos de camellers i diversos aeroplans per perseguir els bandits. — Havas.

DE BELGICA
TROTSKI ESTÀ A SPA MOLT CANSAT
Lloja, 27. — El "Journal de Liege" assegura que Trotski passa temporada a Spa i que es troba molt cansat, fent una vida molt rotunda. — Havas.

PALL MALL CINEMA

L'ART SAXO, L'ART LLA-TI I ELS DIRECTORS

Com aquell que, havent fet males i sortia de la casa de jo troba un individu que es corda la sabata i amb mal humor li clava empenya boi dient-li: "Sempre t'estàs cordant la sabata!", de la mateixa manera es produeixen a Europa les potències cinematogràfiques sobre la superioritat de l'art llatí o de l'art saxó, guanyant, com és sabut, sempre el primer, com és el que cal.

Però resulta que per cercar qui té raó, és a dir, per demostrar que té raó l'art llatí, es van a cercar arguments a totes les arts llatines que finalment han de demostrar, per llur excel·lència que no són de la pintura, etc., etc., és millor la llatina, sinó que per aquestes fortíssimes raons ho ha d'esser també l'art cinematogràfic.

Perquè Miquel Angel fou un geni els seus descendents han d'esser més genials que no pas els descendents d'algun altre home menys general. No hi ha dubte, nosaltres no en volem tan sols inventar cap, que si en el temps de Miquel Angel hi hagués hagut cinema, Miquel Angel hauria estat igualment un geni de la cinematografia.

Però Miquel Angel no coneixia el cinema i ja és mort. I de cinema no en poden fer més que els homes vius. La glòria artística no és una cosa continua al través de la història. Els meravellosos artistes de l'Egipte faraònic han deixat una plana deserta poblada de bandits de tombes un temps i després, necessàriament i com a compensació, de policies angleses. Però l'art egipci és mort a desgrat dels tresors tancats a les vitrines. I el cinema és un art viu i encara més un art actiu i actual, i és en aquest terreny que cal plantejar la qüestió. Ni tan sols queda el remei de si s'han fet un temps pel·lícules llatines formidables, si ara no se'n fan. Les tenim davant dels ulls ara? No en tenim més que el record. I el record és l'animal més traïdor: us porta enganys fins a les urpes de la realitat. Qui no recorda les enormes proporcions dels indrets familiars de la nostra infància llunyana (llunyana en l'espai i en el temps), les riques contemplades en els dies dels nostres pantalons curts, la meravella dels arbres gegants? Qui no ha experimentat la decepció de trobar-

se amb totes aquestes coses extraordinàries en tornar al pobre nadiu després d'una absència de quasi una vida? "Fins les cadenes, al meu poble, les feien més altes que enlloc!", pensen molts; i és que la darrera vegada que s'assegué en una d'elles era un marró de sis pams. Tot és qüestió de proporcions i de perspectiva, i en gran part del sentiment.

Però aquestes qüestions són més aviat científiques que no pas sentimentals i artístiques. El cinema és un art per a totes multituds, i si les multituds troben un art superior a l'altre és que ho és, malgrat del que diguin les persones enteses.

Un dels arguments emprats pels que en po podrien dir llatins, és el gran nombre d'actors de raça llatina que triomfen ara a Califòrnia i arreu del món. Però, és que l'actor té tanta importància? Si En Valentino, el primer cop que sortí als "Quatre Genies" ja triomfava, és que ja era un gran actor en començar? El seu director, en canvi, no començava pas!

"Ara, obrim els ulls i mireu la amb passió" — hauria cridat més d'un cop qualsevol director. I de sobte: "No! No! No! Us he dit cinquanta vegades que no era ben bé així!"

I al cap de les tres-centes cinquanta vegades de provar-ho, l'actor obtenia a la pantalla un sorollós triomf.

P. de F.

Hi hauria guanyat si no hagués parlat

Sally O'Neill, el darrer descobridor cinematogràfic, que juga el principal paper femení en la nova pel·lícula "Don't!" (No ho facis!), té una escena en la qual, havent estat tancada a la seva cambra pels seus pares, en fuig baixant per la finestra amb una corda que ha fet amb llençols nuats els uns als altres.

Estava molt "nerviosa" quan baixava, i exclamà:

— Si ara un dels nusos es desfés?

— Dimoni! — exclamà el director —; quina bona idea!

ELIOT CLAY: la famosa novel·lista (al centre), parlant amb les protagonistes de la seva nova producció "Mistress of the House" (Home, donzella), Harriet Hammond (a l'esquerra) i Renee Adoree. El principal paper d'aquesta pel·lícula Metro Goldwyn el representa Lew Cody.

DEL LLIBRE DE POLA NEGRI

AVENTURES FUNAMBULESQUES

(ACABAMENT)

M'havia salvat. Arrapant fortament la cua al·ludadora, podia dirigir el monstre al grat de la meua voluntat. El vaig fer tornar enrera.

Dolç com un anyell, es deixà guiar docilment, escampant fortes emanacions fèlides.

De temps en temps produïa un so compost de la lletra R i d'una síl·laba vocal desconeguda per la nostra larinx actual. Vaig créure reconèixer un mot del vell sànscrit que volia dir: "Estic fumut".

Vaig transmetre un rapport detallat de la meua aventura i vaig ésser informat per telegrama urgent que se m'expulsava de la Societat d'Antropologia.

No evocuem el record de la injustícia dels contemporanis i tornem al meu somni.

Tot ésser posseeix un punt feble; cada cosa dissimula un misteri.

Havent descobert la causa primordial de la llum, tenia, per dir-ho així, el gorila per la cua. La resta fou un joc d'infants.

Vaig comunicar el resultat de les meues recerques a totes les Societats sàvies del globus i s'organitzaren tot seguit vastes empreses industrials.

L'existència econòmica dels pobles fou capgirada.

Els òptics, els meus rivals, abandonaren llurs estudis estimats i obriren drogueries, de les quals foren els més bells ornats.

El ciutadà més modest posseïa aviat una pantalla familiar i un petit globus representant la Terra, l'interior del qual contenia un fluid lluminós extret de l'espectre solar.

Enfonsava una agulla imantada al petit globus, i els esdeveniments que es desenvolupaven a l'indret corresponent de la terra apareixien a la pantalla.

Com totes les grans invencions, aquesta era d'una senzillesa infantil. Una dida de poble en podia explicar la fórmula a un nen de tres mesos entre dues succions del biberon.

Els operadors, reunits en un banys cinematogràfic, cremaren en mig d'una gran gresca en el darrer diari, devingut inútil.

La dona de l'alta societat que volia conservar el seu dia de recepció, s'asseia molt mudada, en el seu saló, davant d'una pantalla i d'un alt-parlant.

Els seus invitats feien el mateix a l'horitz indicat.

Es parlava a distància, s'admiraven les darreres creacions de les modistes i es murmurava del pròxim, menys, però, que a l'època fatigant que hom s'havia de molestar per a fer visites.

Es jugava a la manilla amb gent que era a milers de quilòmetres i es tenia el cafè-concert i l'hipòdrom a casa.

Els més riallers aspectes de la naturalesa no s'apartaven en res, damunt la pantalla, de la realitat. Es deixà de viatjar i el daurat automobil fou rel·lugar a un Museu. Les Companyies de transport en comú feren una fallida sensacional. Els alcaldes de les ciutats pregaven als ciutadans que sortissin més, per augmentar la circulació dels carrers.

Els pobres tingueren la possibilitat de presentar llur desgràcia en imatges animades i contar llur misèria per mitjà dels alts parlants.

Eixordats del matí al vespre per un soroll horros i perseguits per espectacles terribles, els rics repararen llur fortuna.

La injustícia social desaparegué. L'arbre de la Llibertat estengué les seves rels per tota la terra. Es prohibí de pejar-hi els simis.

Les obres literàries foren registrades en fonògrafs per vots suaus. La T. S. F. transmeté als auditoris els cursos dels professors més il·lustres. Alguns mestres eminents foren prou per ensenyar tota la joventut d'un país.

La gent es preguntava per què podia servir el paper.

Inclinat damunt el meu aparell, jo seguia des d'un mes el curs de literatura de l'il·lustre professor Fulbert. Era particularment admirat per la solidesa dels seus raonaments.

Un dia comentà l'estrany i salvatge poema del "Paradis perdit", de John Milton i donà el misteri de la desobediència dels nostres primers pares una nova versió:

"En la seva incommensurable bonesa—digué—el Senyor no volgué augmentar llur confusió expulsant-los ignominiosament i s'accontentà de castigar-los traslladant el Paradís durant llur son."

Aquesta tesi suscità controvèrsies violentes. Alguns geògrafs pretendien haver descobert rastres del deliciós indret a l'Àsia Menor i tractaren d'embècil el professor. El contestà amb bona educació.

Aquesta mansuetud li guanyà els cors.

A mi, sobre tot, m'entusiasma per la seva teoria, que confirmava la meua, la dels tres colors generadors del Paradís: Adam era vermell, Eva blava i el fruit prohibit de l'arbre de la ciència era groc.

Volent retre homenatge a aquest home tan perspicaç, li vaig portar un exemplar rar de l'obra de Milton, que vaig prendre de la meua biblioteca.

Prengué el volum, girà la primera pàgina i s'absorbí en la seva contemplació.

En vaig inclinar cap a ell i vaig descobrir amb sorpresa que tenia el llibre a l'inrevés.

No sabia llegir.

Els progressos realitzats havien fet inútils els exercicis de l'escriptura i l'art de la lectura.

Els homes esdevingueren d'una sensibilitat malaltissa i llur facilitat de percebre les impressions fou centuplicada. Aquesta disposició a ésser fàcilment influïts modificà totalment l'art culinari.

Als menjadors més sumptuosos, el servei no comportava més que un tros de pa i una ampolla d'aigua. Es feia aparèixer a la pantalla el plat del qual es volia menjar. La veu d'un hipnotitzador, registrada per un fonògraf, exaltava imperativament el

LA MODA EN BLANC I NEGRE

"La dona té l'encant de la seva llar" Una recepta de bellesa de Corinne Graffith

S'ha dit que la vida moderna allunyava de la llar. S'ha assegurat que els artistes cinematogràfics feien una vida de cràpula. Nosaltres, però, hem vist massa sovint les fotografies de les llars cinematogràfiques, la cura amb que són moblades i el gust i els diners que en elles s'hi despenen, que ens costa de creure que tan fàcilment com es diu puguin ésser abandonades.

I ara trobem una confirmació de les nostres respostes en les manifestacions de Corinne Griffith sobre la influència de la llar en la bellesa de la dona.

"La dona—diu Miss Griffith—té l'encant de la seva casa. L'especialista de bellesa juga només un segon paper en la bellesa i l'encant d'una dona. Molta més importància té el seu mobiliari. Si una dona aconseguís de conservar els seus atractius, ha de remenar molt més l'atmosfera de la seva llar que no pas els cosmètics."

Jo—continua Corinne Griffith—certament uso productes de tocador; però soc prudent en el seu ús. Els cosmètics són indispensables en la vida moderna. Però despenço molt més temps en cuidar l'aspecte de la meua cara; si és d'un gust harmoniós, si els mobles, les corlines, la decoració interior són

confortants, bells i graciosos, i aleshores sento, dia per dia, llur influència en la meua cara i en el meu caràcter.

No es pot apreciar mai prou bé la influència d'una bella disposició interior de la casa en la vida d'una dona. Si és nerviosa, irritable i d'un caràcter taciturn, hi ha grans probabilitats perquè la seva casa tingui els mobles desaparellats, amb colors que no harmonitzen i decoracions a la babala. Si té un caràcter serè, ponderat, si és completa mestressa d'ella mateixa, viurà en mig del gust i de les coses amables.

Quan vagi amoblar la meua nova casa vagi tenir punt a no escollir una sola cosa que em pugues molestar algun dia. Arruïn en els ulls es deturien troben línies senzilles i elegants.

Les coses amb les quals vivim un any després de l'altre, donen forma a les nostres vides, i ja sigui caminant, ja dormint, les nostres llars ens emmolten, formen els nostres caràcters, les nostres cases."

Així diu Corinne Griffith, que té fama de saber viure bé a casa seva, i que té una casa per viure-hi més que no pas per ensenyar-la, com s'estilia ara, i passar el dia al te, al dancing o a l'hotel.

Hope Sinclair

seu mèrit gastronòmic. En quinze segons només els convidats quedaven suggestivats.

Els més desheredats es lluraren a les orgies més sardanapalesques.

Cada hipnotitzador tenia la seva especialitat. El que suggerí el primer el gust d'un xampany nou, molt sec, agafà una gran anomenada.

La quantitat d'embricats augmentà. El president de la Lliga antialcohòlica s'hagué de traslladar al cementiri, a conseqüència d'una crisi de delirium tremens.

Els metges cinègrafs assajaren les contra-suggericions per deturar l'epidèmia d'indigestions que res no hi era a temps. Però el resultat fou nul.

La meua estàtua llua als passeigs públics.

Era tan gran, jo, que ningú s'hauria atrevit a pretendre que des de dalt d'un avió era imperceptible.

I amb tot no era pas fel·lç.

Hauria pogut viure sense pantalla, sense fonògraf, sense glòria, però no em sentia capaç d'existir sense amor.

La filla petita de Fulbert posseïa encants encisadors. Un rinoceront s'hauria donat pèl de l'accepte de les meues declaracions.

Ella com si tal cosa.

Jo espiava els seus més petits gestos a la pantalla; l'acompanyava per tot; fins assistia a la seva toilette. Un dia la vaig sorprendre als braços d'un flautista.

Vaig transportar la meua afecció a la seva germana gran, els ulls de la qual tenien una animació protectora. Havia arribat a l'edat de la reflexió i podia apreciar més que l'altra els meus mèrits.

Ai! la ciència és la companya de la freda sabiduria, no de l'amor ardent.

La pantalla em revelà la seva passió per un àgil saltimbanqui.

El meu cor caigué en ruïnes.

Els Governos es veien ferits de paràlisi: l'excés d'eloqüència motivava l'acció. De tots cantons sorgiren pretendents als trons.

Es tornaria a l'autocràcia, règim arbitrari però menys xerraire?

Els raigs grocs salvaren la situació.

El president apretava un botó d'un petit aparell de butxaca que emmagatzemava els raigs i els dirigia a la boca de l'orador. La llen-

gua, d'aquest s'inflava immediatament i formava un tap.

Els polítics abusaren d'aquest invent contra llurs adversaris. Hom assistí a sessions silencioses en les quals els diputats no podien respirar més que pel nas.

Es perfeccionà el gest polític fins al punt que un representant del poble redactà i votà lleis gesticulant davant la pantalla sense sortir del seu despatx.

Els revolucionaris provaren d'arbrar pantalons vermells, en les quals els esdeveniments es desenrotllaven en una mar de sang.

Aquesta vista sacia llurs instints destructius i tornaren a la tela blanca.

Fou l'edat d'or de la igualtat. T'hom tingué el goig material a ésser ric.

La humanitat no fou més que una societat ociosa i frívola. Els naixements minvaren i hom es desinteressà de l'esdevenidor.

Els humans morien d'un mal que no havien previst els savis i els profetes; es marcien en la blavor del cos i de l'esperit. Segles de guerra no havien pogut destruir les nacions i la peresa les consumia lentament.

L'existència fou concentrada en la contemplació de la pantalla.

Damunt la terra, la vida animal i vegetal es desenvolupà amb una meravellosa activitat. La naturalesa reparà les destrosses de la civilització.

Immenses selves s'elevaren i es cobriren de fulgents espessos; el sol esdevingué fèrtil, els rius s'emplenaren de peixos, i diverses espècies d'animals que hom creia extingides aparegueren més nombroses que mai.

Un dia vaig tornar a veure damunt la pantalla les vores del riu Gabon i vaig quedar astorat. Els gorilles acabaven de descobrir el foc. Les femelles preparaven els aliments, els mascles, obeïnt a un cap tirànic, fabricaven arcs i fletxes per destruir una tribu veïna.

Ja no tenien cua.

Llur ferocitat no tenia ja fre. Una nova humanitat es preparava.

Algunes setmanes més tard vaig saber que el professor Teòdul havia estat internat en un manicomí.

Res no li manca a la glòria del Cinema: entusiasma les multituds, inspira els poetes, fa màrtirs i fa tornar boigs els somnolars.

Pola Negri

Si no has de mirar res important, Donald, treu-te les ulleres noves i posa't les velles!

Dib. de L. B. Martin.

Del "Passing Show"

—Oh, mamà! Digue's a En Joanet que s'aturi. Ha dit que amb l'alè faria pujar el termòmetre fins que tots ens ofeguem de calor.

Dib. d'A. T. Smith.

Del "Passing Show"

—Es vol casar amb mi? Digui no i em tiro de cap a l'aigua.

—Faria el favor de treure l'àncora, abans de contestar-li?

Dib. de Hanley.

Del "Life" (Nova York)

—Teniu alguna particularitat estranya per alleugar?

—Sí; que sota la barba hi porto una corbata.

Del "Klod Hans", de Copenhagen.

GRAN TEATRE NOVELTATS

Dia 17 de setembre de 1925

INAGURACIÓ DE LA TEMPORADA CINEMATOGRAFICA DE GRANS EXCLUSIVES

amb l'ESTRENA de la monumental super-producció en dos capítols

ELS DOS PILLETS

(FANFAN I CLAUDINET)

L'obra que ha commogut tota una generació
La pel·lícula més sentimental de totes les que
s'han presentat

ESCLUSIVA "PRINCIPE FILMS S. L." :: SAN SEBASTIAN

Representant per a Catalunya, Aragó i Balears

JOSEP CAVALLE

Carrer Aragó, núm. 225, pral. :: BARCELONA

La revolució cinematogràfica

La pròxima temporada cinematogràfica reserva grans sorpreses per a tots els que interessen aquest negoci. Tant les pel·lícules com les cases Mogador estan actualment en una situació que no havíem vist en èpoques anteriors, i això demostra que els esdeveniments s'apropen són d'un interès extraordinari en la vida dels teatres de Barcelona.

El senyor Ninyerola, després d'aver-nos manifestat els seus desitjos, ens ha comunicat de moment, havia signat un important contracte amb el gran cinematògrafista En Josep Cavallé, per a les grans produccions de la "Companyia

Cinematogràfica Hispano Portuguesa, S. A.", i les de la "Principe Films S. L."

Després ha dit: "Com que tinc absoluta confiança en el senyor Cavallé i és ell qui ha d'encarregar-se de la direcció d'aquesta temporada cinematogràfica, ell és qui pot donar-nos una informació detallada de tot."

El senyor Cavallé ens ha manifestat seguidament el seu agraïment al senyor Ninyerola per la confiança que li ha demostrat; confiança diu: "a ja qual sabré correspondre posant de la meua part tot l'efecte i tota l'activitat, a fi que el negoci del teatre Novel·tats sigui un èxit."

Veritablement — ha afegit — coneix a fons tots els obstacles amb què ha de lluitar-se, però també sé tots els secrets necessaris perquè hom pugui captar-se les simpaties del públic.

Amb les pel·lícules que representen de la "Principe Films S. L." i de la "Companyia Cinematogràfica Hispano Portuguesa", tinc elements suficients perquè el públic quedi plenament satisfet i aprofundeixi diàriament les produccions que anirà presentant.

Començaré la temporada amb la superproducció "Els dos pillets", la pel·lícula més sentimental de les que s'han presentat fins a la data. Aquesta anirà seguida de la joia alemanya de la famosa casa Sascha "La lluna d'Israel", prodigi d'art i de tècnica fotogràfica i de la qual fa una magistral creació la bella artista Maria Corda. Seguiran altres grans produccions, entre les quals n'hi ha de molt sorprenents.

Fins no fa molt de temps que la producció espanyola ha passat desapercebuda del públic de Barcelona. Jo he vist pel·lícules espanyoles molt interessants, i aprofundeixo gustosament la decisió de la Companyia, per mi representada, d'haver adquirit una selecció de les alhudes pel·lícules, perquè tinc la seguretat del seu èxit. Una és la titulada "L'alegria del bany", basada en l'obra del mateix titol, la qual tinc ja en el meu poder i puc assegurar que està a l'altura de les millors produccions estrangeres.

En fi — va acabar el senyor Cavallé — estic segur que amb les pel·lícules que anirà anunciant, donaré una garantia de la bondat de l'espectacle que molt aviat es començarà al Gran Teatre de Novel·tats.

SOLER I TORRA GEMANS

BANQUERS BITLLETS

Francescos, 32'75 per 100.
Anglesos, 33'80 pessetes.
Italians, 26'10 per 100.
Belgues, 31'70 per 100.
Suïssos, 134'85 per 100.
Portuguesos, 0'34 pessetes.
Alemanys, 1'65 pessetes.
Txecoslovàquia, 29'70.
Holandesos, 2'80 pessetes.
Grecia, 10'60 per 100.
Suec, 1'80 pessetes.
Noruega, 1'32 pessetes.
Dinamarques, 1'66 pessetes.
Finlàndia, 17'15.
Romania, 3'45 per 100.
Bulgària, 4'85.
Turquia, 3'65 pessetes.
Estats Units, 0'9555 pessetes.
Canadà, 0'80 pessetes.
Argentinians, 2'79 pessetes.
Uruguaians, 0'95 pessetes.
Xilens, 0'70 pessetes.
Brasilers, 0'71 pessetes.
Bolivians, 2'25 pessetes.
Colombians, 6'25.
Peruans, 26'75 pessetes.
Paraguaians, 0'15 pessetes.
Venezuela, 1'15 pessetes.
Japonesos, 2'80 pessetes.
Algerins, 32'50 per 100.
Egipcis, 33'90 pessetes.
Filipines, 3 pessetes.

OR

Alfons, 132'50 per 100.
Unces, 131'50 per 100.
4 i 2 duros, 131'50 per 100.
1 duro, 131'50 per 100.
Isabel, 132'50 per 100.
Francs, 131'50 per 100.
Llures, 33'40 pessetes.
Dòllars, 6'83 pessetes.
Cubà, 6'78 pessetes.
Mèxic nou, 133'50 per 100.
Venezuela, 130'50 per 100.
Marcs, 163 per 100.

La Metallúrgica Catalana a l'Exposició de Maquinària de Madrid

A l'estatge de la Unió Industrial Metallúrgica (Corporació oficial), va tenir lloc una reunió d'industrials catalans a la qual van concórrer representacions de Terrassa, Sabadell, Manlleu, Mataró i altres poblacions.

L'objecte era tenir un canvi d'impressions per procurar concórrer col·lectivament a l'Exposició de Maquinària que se celebrarà a Madrid el vinent novembre.

Entre els reunits regna gran entusiasme en el bon desig que la manifestació industrial de Catalunya sigui important, havent-se inscrit ja a l'acte diversos concórrents.

Es va tractar de la conveniència d'ocupar un dels Palaus on haurà de celebrar-se l'Exposició, amb preferència el Palau de Cristall del Parc de Madrid.

En l'actualitat es reparteixen per la secretaria de la Unió Industrial Metallúrgica, Plaça Palau, 10, els reglaments i condicions per als expositors.

ELS ESPORTS

BOXA

En la darrera reunió celebrada per la Directiva de la Federació Catalana de Boxa, s'estudià distingint el cas Vallespin i amb tot i que en el mateix es reconegué l'existència del cop baix, els seus efectes foren considerats insuficients per a justificar la seva retirada, acordant-se desqualificar a Vallespin per un any a comptar de la data de l'acord.

EL CAMPIONAT PENINSULAR DEL PES PLOMA, SE CELEBRA A BARCELONA D'AQUI A TRES SETMANES

A la Federació Espanyola de Boxa directes passat a la nit, es procedí a l'obertura dels plecs tancats amb les ofertes rebudes per a la celebració del Campionat peninsular del pes ploma

solicitants, compleix amb un dels fins primordials per a la major propagació de la natació.

FUTBOL

C. D. EUROPA — U. E. DE SANS. Amb aquest partit l'U. E. de Sans tancarà la brillant quinzena esportiva que ha dut a cap, amb totu de la festa major de la arriada.

El cam del carrer de Gallileu resultà, com cada any, insuficient per encabir el gran nombre d'espectadors que aniran a veure l'encontre, sempre disputadíssim, entre l'Europa i Sans.

A BENEFICI DEL JUGADOR ASILLAS

Al cas de setè partit a

Guecho, tindran lloc demà i diumenge en algunes del port d'Algorta (Arriluce).

Els nedadors que marxen són Basté, Ferrés, Berdemas, Piniello, L. Gibert, Tusell i Fernández de Castro.

FESTIVALS INTERNACIONALS AMB ELS CAMPIONS XECS

L'equip Cesky Plavecky Club, de Praga, que els dies 5 i 7 de setembre visitaran el C. N. Barcelona, compta amb una gran fama, tant pel que toca a curses com per l'excel·lent "set" de water-polo, com ho demostra els matches celebrats amb Austria i altres nacions.

Les darreres notícies rebudes del president de la Comissió esportiva de la Federació Txeca i secretari general de C. P. C., senyor Hauptmann, són que l'equip vindrà complet, ja que és desig d'ell deixar la natació a igual lloc que el futbol.

Junt amb l'equip femení completat l'expedició el saltador Bosina i la senyoreta Krogelgerova, la competència dels quals quedarà ben demostrada al costat dels nostres Tol, Ulio i el petit Artal.

CICLISME

CAMPIONAT DE SANS I MANRESA

S'ha acordat una petita modificació en el recorregut final d'aquesta cursa, que se celebrarà diumenge, sota l'organització de l'Unió Esportiva de Sans i l'Ateneu Deportivo F. C. de Manresa.

Els corredors, en arribar a Rubí, de tornada, aniran cap a Papiol, Molins de Rei, Sans, en lloc de Sant Cugat, Rabassada i Sarrià, com s'havia dit.

S'han rebut les següents noves inscripcions:

Número 38. Benet Milian, de Barcelona, tercera categoria.

Número 39. Salvador Benclvenni, de Barcelona, neofit.

Número 40. Joaquim Ferrer, de Barcelona, neofit.

Número 41. Diodor Pons, de Barcelona, neofit.

Número 42. Marian Cafiado, de La Sagrada, tercera categoria.

Continuen rebent-se noms i valuosos premis.

ELS TEATRES

BARCELONA. — Estrena de "El fogueral".

Feia temps que Ambrosi Carrion, el poeta autor de "El Fill de Crist", no donava al teatre Català una altra de les seves joies literàries, que tan alt han posat el seu nom en la dramàtica amb sòlid fonament.

Demà, dissabte, al teatre Barcelona una altra vegada se'n presenta el poeta d'"Epitafium" amb l'obra dramàtica en tres actes "El fogueral", amb la qual ha volgut contribuir al fervorós afecte demostrat pel públic a Maria Vila i Pius Daví, junt amb la seva notable companyia.

Maria Vila, la primera actriu catalana, i Pius Daví, el ponderat primer actor, han posat la seva ànima i el seu art perquè la interpretació de "El fogueral" sigui ben ajustada i perfecta.

"Corpus!", la divertida comèdia d'Alfons Roura, segueix consolidant l'èxit merescut aconseguit el dia de l'estrena.

entre el formidable Antoni Ruiz i el nostre Young Cyclone.

Abans de l'obertura dels plecs es deia que hi havia organitzadors de Madrid que oferien quantitats fabuloses, però al final resultà que els organitzadors de l'Iris se'l quedaren per set mil pessetes amb poca diferència, però, de les ofertes que feien a Madrid. Probablement l'encontre tindrà lloc a les Arenes el 10 o 12 de setembre vinent.

UN NOU COMBAT PIET HOBIN-ALIS?

Se'n assegura que està a punt de concertar-se un nou match entre el famós belga i el nostre concitadà. Se celebrarà probablement el gener o febrer; hi ha encara una lleugera divergència en la quantitat de la borsa a disputar.

El C. N. Barcelona entén que en complimentar els desigs dels

de l'Espanya, senyor Casellas.

Aquest partit el jugaran dos equips formats per vells jugadors, integrats de la següent manera:

Espanya: Puig, Reguera, Marín, Salvo, Casellas, Prat, Mallorquí, Baró Bau, Pasani i Ralch.

Espanyol: Gibert, Amadeo, Marín, Pueyo, Pomés, Torner, Pacán, Pons, Comamala C. López i Santpere.

NATACIO

CLUB NATACIO BARCELONA

Aquesta entitat, vista la petició de nombrosos aficionats a la natació que han sol·licitat ingressar-hi, en la seva darrera

LA REPRESENTACIÓ DEL C. N. BARCELONA AL CAMPIONAT PENINSULAR

Tal com dèiem en la nostra edició d'ahir, en l'expressió d'aquest matí surten cap a Bilbao els nedadors del C. N. Barcelona que prendran part en els campionats peninsulars que organitzats per l'Arenes Club de

SOCIETE GENERALE

de Banque pour l'Etranger et les Colonies

Sucursal de Barcelona

Plaça de Catalunya, 20

Tota mena d'operacions de Banca de Borsa
CAIXES DE LLOGUER

GUIA CATALANA

DE

FERROCARRILS

Completada amb la indicació de tots els serveis d'autos de Catalunya: Llista de recadors, etc.
La més clara La més exacta

LLANA MINERAL

el més eficaç i el més barat de tots els allants conseguts

per a fred, calor, soroll. Essent inorgànic és imputrescible, i ininflamable.

De gran utilitat per a cambres frigorífiques, instal·lacions de vapor, sales de concerts, hospitals, etc.

Demaneu mostres gratuïtes i preus al concessionalari exclusiu.

FILL DE E. BRUGUERA
RINASTA, 25. BARCELONA
TELEFON A. 5779.

NONELL GERMANS

CANVI, VALORS, CUPONS

Rambla del Centre, 16

Fàbrica de Productes Ceràmics

Rajoles de València i altres de construcció

Casimir Vicens

Despatx: Tallers, 72
Telefon A. 5099
Fàbrica: Carrer Bonavert prop de la Travessera (10 Sans)
BARCELONA

ELDORADO

DIUMENGE VINENT A LA NIT

ESTRENA ESPERADA

CORS ERRANTS

Sublim creació de NORMA TALMADGE i el simpàtic EUGENE O'BRIEN

Pel·lícula de gran luxe pertanyent al famós

PROGRAMA GAUMONT

ES UNA EXCLUSIVA ESPECIAL GAUMONT

T.S.F.

PROGRAMES PER A AVUI

RADIO BARCELONA: 325 m.

Tarda

6:00: Cotitzacions oficials de la Borsa de Barcelona.

6:05: El setíma "Ràdio" interpretarà: "Andante de la Sonata de piano i violí" número 2, Beethoven; "Liebesfreud", Kreisler; "Danza hongaresa número 5", Brahms; "Record d'una nit d'estiu a Madrid" (fantasia), Glinka, i ballables.

6:50: Darreres informacions de Premsa.

9:00: El trio "Orpheus", compost de senyorettes, executarà: "Marxa fúnebre", Chopin; "Trio op. 200, número 1", Grieg; "Reverie", Schumann; "Symphonie en sol", aïgió e final, Haydn; "Aria", Bach; "Marche de Bravoure", Schubert.

Nit

10:00: Música de països estrangers: Cants populars dels artistes de la "British Broadcasting Co.", senyora Ina Jansen, mezzo-soprano; senyor John Collinson, tenor; Alemany: "Der Gartner", Wolf; "Der Freuden", idem; "Feldensamkeit", Brahms; Anglaterra: "Sally in our ally", An Clutsum; "Tem Bowling", idem; "Ye banks and braes", idem; "Of in the still night", idem; "The holy child", Martin; "An old sacred lullaby", Corner, 1649; "Down in the forest", Rinaldi; "Eleanora", Coleridge-Taylor; "On a way awake beloved", idem; "Mancollie", F. Chopin; "My daughter", Chopin; "Luthuanion song", Chopin; "Come unto him", Frances; "African love song", Bullock; Duet: "Eong at twilight", Molloy.

RADIO CATALANA: 460 metres

Tarda

7:00: Cotitzacions de la Borsa de Barcelona. Butlletí meteorològic.

7:05: "Salut a París" (marxa), Marqueti; "Fraternal", Tremisot; "La verbena de la Paloma" (fantasia), Breton; "Chanson du berceau", Schumann; "Torre hermeja" (serenata), Albeniz; "La parade des soldats de bois", Jessel, per l'orquestra "Ràdio Catalana".

7:30: Notícies de l'Agència Havas.

7:40: Conferència per En Marius Verdader, sobre el tema "Elogi dels escacs".

8:00: Concert pels solistes de l'estació i orquestra "Ràdio Catalana"; orquestra i solistes de l'estació: "Nitchera", Tremisot; per l'orquestra "Ràdio Catalana": "Serenata", Godard; solo de violoncel pel senyor Emili Abadal, acompanyat al piano pel senyor Badia; "Jeux d'enfants" (suite), Bizet, per l'orquestra "Ràdio Catalana"; "Meditation" (Thais), Massenet; solo de violí per la senyoreta Defina Garayoa, acompanyada al piano pel senyor Badia; "Gigantes y Cabezudos" (fantasia), Caballero; per l'orquestra "Ràdio Catalana": "Chanson d'amour", Henselt; "Menuet", Schubert; solo de piano pel senyor Eugeni Badia; "Chanson folle", Salber; "Marche des Cadets", Souso, per l'orquestra "Ràdio Catalana".

Nit

11:00: "Sol de Triana", Fusté; "Cafine" (vals), Mikol; "Patrouille polonaise", Lears, per l'orquestra "Ràdio Catalana".

11:15: Recital de poesies pel senyor Joan Aragones, a prec de diversos ràdio-escotes; "Balada del ferret de tall", F. Soler (Pitarra); "Mi montañesa", Gabriel i Galán; "L'ánima en pena", A. Pagés de Puig; "Un duro al año", Eusebi Blasco.

11:30: Programa de ballables per l'orquestra "Ràdio Catalana".

Radiotelefonía BELL

De venda: Establiments RADIO-LOT Passolig Sant Joan, núm. 17 BARCELONA

VIENA: 530 metres

16:00: Concert per l'orquestra de l'estació.

18:00: Conferència "A través d'Austria".

20:00: "Los hermanos", joguina comica en un acte de J. W. Goethe (dedicada aquesta sessió a la celebració del naixement de Goethe. Nasqué el dia 28 d'agost de 1749.)

LONDRES: 365 metres

12:00: Senyals de Greenwich i música lleugera de l'Hotel Metropole.

15:00: Conferència per Una Broadbent i música retransmesa del teatre Capitol Haymarket.

16:00: Una hora de música de ball.

17:00: Sessió infantil.

17:30: Cartes per a nens.

18:00: Senyals horaris de Big Ben, pronòstic del temps i butlletí general de notícies.

18:25: Intermedi musical.

19:00: Una hora de cant: solos, duets i quartet) pels cantants Salisbury, Elsie Suddaby (soprano), Spencer Thomas (tenor).

ELS ESPECTACLES

TEATRES

TEATRE COMIC

Companyia Internacional de revistes: — Dirección artística: Manuel Suger

Avui, divendres, nit a tres quarts de deu:

ELS NOUS QUALSOS

Album KISS-ME

1. Paraules al carrer
2. Reliquia d'amor.
3. Ouplet poca-solt.
4. Ouplet castit.
5. A la manera de l'aventura.
6. Les garçonnes.
7. El ouplet popular.
8. Les quatre edats, a dona

ELS PETOS

LES CIRE

Sketch en dos quarts de deu en la 145 representació de la revista d'Amichatis, fanyes i Clara.

KISS-ME

32 magnífiques decoracions noves de F. Morales. Baile. Amigó i R. García. 1.800 vestits nous de Mme. Ris- ket, Manuela Capistrós, Man- non, Camaleón i Mme. Jean- nette. Magnífica presentació. Grandiosa "mise en scène". Butaques a 5 ptes. Solente numerada, 2 ptes. (inclosos els impostos).

Demà, dissabte, tarda, a dos quarts de cinc, i nit, a tres quarts de deu, KISS-ME.

OLYMPIA

Dues funcions extraordinàries per la companyia, a de LLUIS CAL. Demà, dissabte, tarda, a dos quarts de deu:

POR UNA MUJER

per E. SAGI-BARBA

LA GENERALA

per EMILI VENDRELL

Diumenge, tarda, a dos quarts de quatre:

LA GENERALA

per EMILI VENDRELL

EL DICTADOR

per E. SAGI-BARBA

Col·laboraran en aquestes funcions els notabilíssims artistes Felga Herrero, Emília Iglesias, Maria Hernández, Tri- ni Avell, F. Godayol, Enri- but, Manuel Fernández, Josep Acuña. Queda obert el despatx per a totes dues funcions a compta- doria, a les taquilles d'Olympia.

ELDORADO

TEMPORADA DE CINEMA Extraordinaria films exclusius

Avui, divendres, tarda, a dos quarts de cinc, i nit, a tres quarts de deu, colos- sals programa, on figuren la pel·lícula de gran èxit "L'enigma del mont Agel i l'esdeveniment cinematogràfic del dia, amb l'Exclu- siva Especial GAUMONT

EL TREN DE LA MORT

Gran creació de l'intèpid HARRY CAREY "CAYENA"

Demà, dissabte, tarda i nit, El tren de la mort.

Diumenge, quatre sessions, figurant en tots els programes "L'enigma del mont Agel i les darreres projec- cions de El tren de la mort."

En la sessió de la nit can- viat complet de programa, amb la superproducció Cors- errante, interpretada per la cèlebre Norma Talmadge.

Important: Per a com- olistat del públic, en la ses- sió de les sis totes les lo- calitats seran numerades.

Des d'avui queda obert el despatx de les diles loca- litats.

Aristocràtic Saló Kursaal

El predilecte de les famílies distingides — Orquestra Sufrer

Avui, divendres, moda selecta. Grandiós programa: No- tiolari Fox núm. 37; gran èxit de la magnífica comèdia La forja dels pins, pel gran artista William Russell; El novel- lista, de gran broma, i èxit colossat de l'emocionant pel·lícula El poble que oblidà a Déu, creació de la genial artista Jane Thomas.

Dilluns, tres grans i selectes estrenes: El valor d'un oovard, per Henry Hull; Kollpel d'estrelles, per la bella ar- tista Annetta Stewart, i Frivolitat, de gran broma.

Teatre Barcelona

Companyia catalana VILA-DAVI

Preus populars: Tarda, bu- taça de primera classe, 2 ptes.; nit, 3 ptes.

Avui, divendres, tarda, a un quart de sis: El celebrat poema en tres actes, de Jo- sep M. de Sagarra, FIDELITAT

i la comèdia en un acte, de Santiago Rossinyol, GENTE BIEN

Nit, a un quart d'onze: La comèdia d'ambient es- tudiantil en 3 actes, d'Al- fons Roura (Duvinyals), CORPUS!

Demà, dissabte, tarda, Corpus! Nit, estrena de l'obra dramàtica en tres ac- tes, d'Ambrosi Carrión, El foguerat

CINEMES

Gran Teatre Comtal i Gran Cinema Bohèmia

Avui, divendres, tarda i nit, pro- gramas colossals. Cin Astis. La pel·lícula comica Amor incendiari; el popular Noticiari Fox; les for- mosos comedies El domador, mar- ca Fox, i Sessió de la marca Gaumont; l'extraordinària de la marca Goldwing, Cor pervers Diumenge que ve, estrelles: La dona més bonica del món

Monumental - Pedró Walkyria

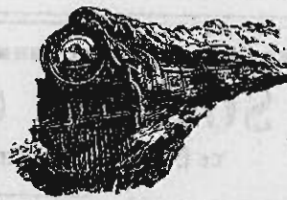
Avui, divendres, exits: La ciutat del silenci (Austria), per Thomas Meighan; represa de gran èxit La casa de la guineu, per EU; Les víctimes de la malodiositat; El tron d'un quart de sis; Actualitats Universal

Diumenge, nit, estrenes: La cam- pane de bronze, per Doris May; El creuat, per William Russell

ELDORADO

Cada dia, tarda i nit, grans sessions cinematogràfiques a base del famós Programa GAUMONT

Avui, el grandios èxit

El tren de la mort

Exclusiva Especial Gaumont

Intèrprets: HARRY CAREY "CAYENA" i el nen prodigi FRANKIE DARRO, el rival de tots els nens artistes del món.

Nota. — Aquesta pel·lícula es començarà, a la tar- da, a un quart de set, i a la nit, a tres quarts d'onze.

EDEN CONCERT

Comte del Asalto, 12 - Telèfon, 3332 A.

NOVA EMPRESA

NOVA DIRECCIO

Dissabte vinent, dia 29 d'agost: INAUGURACIO de la tem- porada de varietats, amb un important programa on figuren les notabilíssims artistes

Francisca Reixac - Germanes Font

Mary, Esther i l'estrella del cuplet

PEPETA IRIS

Diana - Argentina Excelsior

Avui, divendres: Oor pervers? Sacrifici, El domador, Amor in- cendiari, Noticiari Fox, n.º 33.

Teatres Triomf i Marina i Cinema Nou

Avui, divendres: El queixal de Ciril, Besuc d'alguia dolça, L'home de l'Oest, Per la clàn- cia i per l'amor, "Los guapos".

Cinema Princesa

Via Laletana, número 14

Telèfon 1371 A

L'únic local on es fruita de bona temperatura i la proje- cció més clara de Barcelona

Avui, divendres: Era de Déu, comica; El boti fou l'amor, magnífica cinta, per Warre Herringan; De mala sort, comi- ca, per Hott Gibson; Una dama emmascarada, pels cèlebres artistes Natàlia Kovanko i N. Coline.—Diumenge, nit, gran- diosa estrena.

PATHE CINEMA Orquestra LIZGANO

El saló més fresc de Barcelona

Avui, divendres. Temporada de grans represes. Preu únic 60 cèntims. — París, per Dolly Davis, i El mo- dern Sherlock Holmes, per Buster Keaton (Pamplines)

Diumenge, nit: Represa de L'asconsió als cels, per Harold Lloyd (El), i El testament del capità Apple- jack, per Barbara La Marr.

DIVERSOS

TURÓ-PARK

Esplèndids jardins, oberts tar- da i nit, funcionant totes les noves, grans i emocionants atraccions, entre elles: Wit- tching-Waves, Muntanyes rus- ses, La casa encisada, El coco- ter, el Whip, Bicicletes acobla- des, Els fils de la sort...

Entrada de passolig, 50 cèntims Demà, dissabte, nit: TRA- OA VALENCIANA DE LUXE.

Diumenge vinent, dia 30, a les sis de la tarda, EL MES SENSACIONAL DEL MON:

GRECO

EL GRAN PARACUTISTA el més intèpid paracutista es llançarà des d'un avió volant sobre els jardins del TURÓ.

GRECO

en llançar-se als jardins del Turó, només anirà proveït d'un paracaigudes de la seva invenció

Per a la funció de diumen- ge no seran vàlids els passis de favor.

PATHE-PLATJA

(Banya de Sant Sebastià)

El lloc més fresc de Barcelona

AVUI, I OADA NIT

Escollit programa de pel·lícules. Notable orque- strina CONSTANS.

Servei de "Golondrinas" Restaurant i Bar

Defienda su calzado con

2 EN 1

El Betún del Hogar

Limpia, coiora y lustra en una sola operació el calzado de todos colores

De venda a Sabateries, Ma- gatzems de ourtils, Basars i Droguerries

Dipositari per a Espanya: EDUARD SCHIERLOH

Pl. Montcada, 5. - BARCELONA

NEUROKARDIN

Meravellós en els casos d'Atonia del tub digestiu. en els casos de Cistitis, de Nefritis i roný esclororós, no té rival. El malalt ex- perimental d'aufòria o benes- tar, augmentant poderosa- ment el seu dalt. Venda: Centres d'Específics. Dema- neu opuscles. Agents ge- nerals per a Espanya: R. Mas- só i Cia. — Barcelona.

COMPRESSORS D'AIRE

I BOMBES

PER A FER EL BUTT

del nou tipus rotatiu

SISTEMA "PLANCHE"

(patentat a tots els països)

Referències a Barcelona

FILL DE E. ERÜQUERA

Riera, 28. — Barcelona.

Telèfon A 3772

Sol·licitau catàlegs fent menció de "Secoló P."

Petits Anuncis Classificats

A 0'50 pessetes les deu primeres paraules i a 0'10 per cada una d'exced

OFERTES DE TREBALL

CORRADOR a comissió, per arti- culació a LA PUBLICITAT, núm. 8038.

VENDES

CAIXES de cabells, d'acert, gran co- loració, 198, interior.

SASTRERIA ECONOMICA Comptat i terminis. Plaça Pedró, 14.

PIANO veng. 600 pessetes. Carrer de la Universitat, 66, entrancat.

INDIAN, sald 7-9, tota prova, bon número 22, Botiga.

TAPISSOS platats. La casa més important d'Espanya. Especialitat en tapissos religiosos. Ex- posició permanent de quadros a Peli, gravats, electroades, etc. Fabricació de marcs i motilures. — No compreu sense visitar aquesta casa. F. Montañón. Boters, 4 (dual Portaferrissas).

LLOGUERS

HABITACIO per a un o dos amics tot estar. Tallers, número 83, tercer, segona.

PERDOES

EXTRAVIADA La libreta de la casa d'Aborros núm. 880-84, de Na Petrona Ferrer, cas- ter de Covella, 4, baixos. Preu que em sigui tornada.

VICHY CATALA

AGUA MINERAL NATURAL

DIGESTIVA EXCEL·LENT PER A TAULA

Els dermatòlegs aconsellen

Emplear les cremes o pastes per a afaitar, amb preferència al sabó i totes les formes sabonoses (vegi's «Manual de Cosmética», de Saafeld, traducció del Dr. Peyrí, pàgina 86).

Entre totes les cremes, la

PASTA NIX

ha estat elaborada pensant en l'higiene de la pell. El seu ús cura irritacions, picors, grans, etc. La cara, després d'afaitar-se, li quedarà fina, fresca, suau, sense aquell encarcament que li fa semblar que té els muscles d'una sola peça, ni aquella cremor tan molesta, de l'afai- rat a l'antiga.

Demani-ho en droguerries i perlumeries al preu de 2'50 pessetes tub.

ELS AVORRITS DE SA PURGACIO

creient-la Incurable

Recorren a les antiques i seques Especialitats Paradell Assalt 28

Em serveixo sempre d'els

POLVOS

d'

HORLINE

Els POLVOS d'HORLINE fan una cara formosa i evellutada, i fan devenir la pell fina i agradable, com la d'un infant. Els POLVOS d'HORLINE son el millor secret de formosor i joventut.

PRODUCTES HORLINE.

AGUA d'HORLINE (finura progressiva per els cabells blancs): 6. - DEPIILATORI (actiu i inofensiu): 6. - POLVOS (molt adherents): 2'50. - CREMA (erita els arrugues): 2'50. - AGUA DENTIFRICA (en comprimits efervescent): 5. - BATHOL MONTRY (sals minerals per als banyes de peus): 3'50. - SANDOL (comestible al bay-rum per a regenerar el cabell): 3'50

Diposit general:

Establiments DALMAU OLIVERES, S. A.

PASSADIS DE L'UNIVERSITAT, 14 BARCELONA